"DRAUGAS"
Published Daily Except Sundays
One Year $6.00
Six Months $3.50
Thursday's Edition $2.00
AT NEWS-STANDS 2c. A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION
ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA PRICE 2 CENTAI CENTS
CHICAGO, ILLINOIS, PENKTADIENIS, BALANDIS (APRIL) 16 D., 1920 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.
METAI-VOL. V. No. 91

Latvija Pasiuntė Taikos Atstovybę Maskvon

Lietuva stovi už rubežius, paremtus etnologiniais principais

LATVIŲ TAIKOS ATSTOVYBĖ MASKVON.

Ryga, bal. 16. — Iš čia Maskvon iškeliavo latvių taikos atstovybė. Maskvoje bus vedamos taikos tarybos su bolševikine Rusija. Latvija patiki gerais bolševikų norais.

LATVIJA PASKELBIA TAIKOS SĄLYGAS.

Reikalauja dalies Rusijos aukso atsargos.

Kaunas, bal. 16.—Čia Latvijos pasiuntinybė paskelbė savo padarytas taikos sąlygas, sulig kurių sutinka padaryti taiką su bolševikine Rusija.

Taikos sąlygose padėta visa eilė strateginių gvarantijų, karės atlyginimas sumoje 2 milijardų rublių auksu ir sugrąžinimas visos geležinkelių medžiagos ir bankų apdraudų, kokios paimtos bolševikų iš Latvijos. Gi jei to visa negalima butų sugrąžinti, tuomet vietoje to duoti vieną milijardą rublių atlyginimo.

Tolians Latvija reikalauja dalies Rusijos aukso atsargos. Anot informacijų, Rusijos aukso atsarga siekianti 27,500,000,000 (dvidešimts septyni milijardai ir penki šimtai milijonų) rublių. Už tai Latvija ant saves pasiimtų proporcijonalę dalį Rusijos viešųjų skolų, buvusių prieš įvykimą bolševizmo.

Pagalaus Latvija reikalauja prieinamų koncesijų geležinkelių ir miškų Rusijoje.

Pirm kelių dienų buvo žinių iš Rygos apie latvių statomas taikos sąlygas bolševikams. Dabar tos pirmesnės žinios patvirtinamos iš Kauno.

Milanas, Italija, bal. 16. — Turine nepasibaigus ginčams metalurginėse dirbtuvėse, paskelbtas generalis darbininkų streikas.

LENKAI TRUKDO TAIKĄ SU BOLŠEVIKAIS.

Bolševikai nesutinka vesti tarybas Borisove.

Maskva, bal. 11 (suvėlinta.) — Lenkai atsisako pradėti taikos tarybas su sovietų valdžia, nes pastaroji nesutinka, kad tos tarybos butų vedamos baltgudžių mieste Borisove, karės ruože. Bolševikai pageidauja, kad tarybos įvyktų kokiam nors neutraliam mieste, kadir pačioj Rusijoj arba Estonijoj.

Su tuo nesutinka lenkai ir trukdo taikos įvykimą.

Sovietų valdžios užrubežinių reikalų komisaras Tchitcherin dar kartą pranešė lenkams, jog bolševikai nesutinka stoti tarybosna karės ruožė. Sako, jei lenkai tikrai nori taikos, jie gali sutikti su Maskva, Petrogradu arba ir pačia Varšava, kur nėra jokio karės veikimo.

Sovietų valdžia taikos atstovams gvarantuoja asmens nepaliečiamybę ir teises naudoties kaip patinkama telegrafu, kaip vieliniu, taip kibirkštiniu.

Tchitcherin dar kartą pažymi, kad sovietų valdžia visuomet pasirengusi pradėt tarybas. Gi jei tarybos trukdomos ir vedama karė, už tai tari imti atsakomybę patys lenkai. Nes jie be kitko nesutinka net su armistieija, ty. pertraukti mušius.

Su suomiais.

Bolševikai su Suomija irgi ligšiol negali susitaikinti. Sovietų valdžia ir su suomiais nori daryti taiką ir nori pertraukti mušius.

Bet suomiai nesutinka pertraukti mušių ir tuo patim sutrukdo taikos tarybų pradžią.

Suomiai su armisticijos principais kaipir sutinka, bet jie reikalauja, kad sovietų valdžios kariuomenė tuojaus apleistų Petchengą ir tenai visas pozicijas pavestų suomiams.

Kad taip, Tchitcherin sako karė ir toliaus turi but vedama, kol bolševikai neatsieksią geresnių sąlygų.

Su lietuviais.

Lietuva sutinka taikintis su sovietine Rusija. Lietuva be kitų taikos sąlygų savo respublikai reikalauja rubežių, paremtų etnologiniais principais. Kiek žinoma, bolševikai tam reikalavimui nesipriešina.

SUV. VALSTIJOS GYVUOJA 145 METUS.

Iš to apie 38 metai praleisti karėse.

Washington, bal. 16.—Kongreso militarinių reikalų komiteto pirmininkas, atstovas Kahn iš California, indavė kongresui indomias skaitlines apie militarinį Suv. Valstijų veikimą.

Komiteto pirmininkas pranešime sako:

"Bėgiu 145 metų, ty. su pradžia Amerikos revoliucijos 1775 metais, Suv. Valstijos apie 38 metus praleido civilėje ir kitose karėse.

Taikoje išbuvo sekančius laiko perijodus (laikotarpius):

Nuo revoliucijos ligi karės su Pranczuzija—15 metų ir 3 mėnesius.

Nuo karės su Pranczuzija ligi karės Tripolitanijoj—9 mėnesius.

Nuo karės Tripolitanijoj ligi karės su Anglija—7 met. ir 1 mėn.

Nuo karės su Anglija ligi karės Algiere, Tunise ir Morokkoj—apie 1 metus.

Nuo karės Algiere, Tunise ir Morokkoj ligi karės su Meksika—30 met. ir 6 mėn.

Nuo karės su Meksika ligi civilės karės—12 met. ir 10 mėn.

Nuo civilės karės ligi karės su Ispanija—31 met. ir 8 mėn.

Nuo sukilimų Philipinuose ligi nuraminimo Kubos—4 met. ir 3 mėn.

Nuo nuraminimo Kubos ligi ekspedicijos į Nicaragua—3 met. ir 5 mėn.

Nuo ekspedicijos į Nicaragua ligi ekspedicijos į Vera Cruz—6 mėn.

Nuo ekspedicijos į Vera Cruz ligi ekspedicijos Meksikon—1 met. 3 mėn.

Nuo ekspedicijos Meksikon ligi europinės karės—2 mėn.

KALBAMA APIE NAUJĄ TAIKĄ PRANCUZIJOS SU VOKIETIJA.

Pranczuzija yra peržengusi tarptautinius įstatymus.

Cologne bal. 16.—Jei šiandie tarptautiniai įstatymai gyvuoja ir turi bent kokią vertę viešpatijų akyse, tai tarptautiniam teismui prisieis sutaikinti Pranczuziją su Vokietija, kurios šiandie išnaujo yra karės padėtyje.

Taip čia kalba tarptautinių įstatymų žinovai.

Jie sako, kad Pranczuzija su Vokietija susitaikė Versailleso sutartimi. Bet štai Vokietija pasiuntė savo kariuomenę neutralin ruožan, gi Pranczuzija del to pakilo ir užėmė kelis Vokietijos miestus. Toksai Pranczuzijos žygis reiškia, kad ji pakėlė naują karę prieš Vokietija.

Šita aplinkybė leidžia Vokietijai kreipties tarptautinin teisman ir pareikalauti nuo Pranczuzijos užgana padarymo. Nes sulig tarptautinių įstatymų, Pranczuzija negali taip elgties.

PALEISTAS TURKIJOS PARLAMENTAS.

Vyriausybė ruošia kariuomenę prieš nacijonalistus.

Konstantinopolis, bal. 15. — Turkų sultano įsakymu čia paleistas turkų parlamentas, kurs neprielankiai atsinešė į talkininkus ir neveikė sulig sultano noro.

Parlamento butą uždarė turkų militariniai viršininkai. Nauji parlamentan rinkimai įvyks už keturių mėnesių. Sultanas savo įsakyme pažymi, jog parlamentas paleidžiamas del pakilusių aplinkybių.

Paleistam parlamente buvo žymus skaitlius nacijonalistų partijos atstovų. Ta partija šiandie veda kovą prieš talkininkus ir patį sultaną.

Daugelis nacijonalistų atstovų jau nedirbo čia parlamente. Jie veikia kitam, nacijonalistų partijos, parlamente, kurs įsteigtas Angoroj, valdovaujant žinomam nacijonalistų armijos vadui Mustapha Kemal pašu.

Reiksią 150,000 kareivių.

Pranešta, jog čia sultano vyriausybė tomis dienomis paskelbsianti militarinę kampaniją prieš nacijonalistus turkus. Sakoma, mobilizacija prasidėsianti apie gegužės 1 d.

Anglų oficieriai į turkų vyriausybės armijos štabo viršininkus Naheif paša apskaito, kad kampanijai prieš nacijonalistus reiksią 150,000 turkų kareivių. Tuos kareivius prisieis sumobilizuoti.

Sakoma, kad tą vyriausybės kariuomenę Anglija visakuom aprupins, duos reikiamą pagelbą ir, turbut, anglai jai vadovaus.

Sultanas paaugštino pašu Ahmendą Anheevor, kurs veda operacijas prieš nacijonalistus. Naujas paša paskirtas Kerassi apskričio gubernatoriumi.

Paskelbta "šventoji karė."

Turkijos tultanas prieš turkus nacijonalistus pavartoja visas savo politikines ir religijines spėkas.

Konstantinopolio Šeik-ul-Islam paskelbė atsiliepimą į turkus, paskatindamas juos pakelti "šventąją karę" prieš nacijonalistus, nepaklusninosius sultanui.

Bet vargas tame, kad ir nacijonalistai turkai jau turi savąjį Šeik-ul-Islamą. Ir šis paskatina savuosius pakelti kovą prieš sultaną.

Turkija šiandie pasidalinusi į dvi nelygi dali. Su sultanu čia stovi menka dalis gyventoju. Su nacijonalistų partija nesulyginama didžiuma. Ir nacijonalistų partija turi užėmusi kuone visą Turkiją Mažojoj Azijoj.

Prancuzija Priguli nuo Anglijos

GAL ĮVYKS SUSIKIRTIMŲ UŽ TAIKOS SUTARTĮ.

Prancuzija neatlaidžiai, bet mandagiai kovos.

Paryžius, bal. 15.—Artimiausiomis dienomis mieste Remo, Italijoje, susirinks augščiausioji talkininkų taryba. Suprantamas daiktas, tenai bus atnaujinti Anglijos su Pranczuzija nesutikimai del taikos sutarties. Pasakojama dar, kad pranczuzų žygiai prieš Vokietiją busią aptarti ir tarybos susirinkime. Nes Anglija negali dovanoti Pranczuzijai už jos savarankiavimą ir paskui pasakymą, kad ji veikianti pritariant talkininkams.

Bet svarbiau už aną yra kitas klausimas. Anglija labai pageidauja padaryti reviziją taikos sutartyje su tikslu palengvinti sąlygas Vokietijai. Anglijos pusę palaiko ir Italija.

Bet Pranczuzija tam sumanymui atkakliai priešinasi. Sako, jei jau norima sutartį palengvinti, tai visai tuščiajos tos sutarties.

Pranczuzija stovi už tai, kad taikos sutartis pasiliktų taip, kaip yra, kad taikos sąlygos pilnai butų pildomos.

Pranczuzų nusiskundimai.

Pranczuzai turi priežasties nerimauti prieš Vokietiją už nepildymą taikos sąlygų. Sulig sutarties sąlygų, su balandžio pradžia Vokietija turėjo Pranczuzijai pristatyti 33,500 arklių, avių ir ožkų. Tai atlyginimas už tų gyvulių išnaikinimą, atliktą vokiečių karės metu Pranczuzijos teritorijose.

Iš to skaitliaus Vokietija pristatė tik 23,000 galvų. Kitų nėra. Ir nežinia, kuomet Vokietija pristatys, nors pranczuzų komisija visas laikas tuo tikslu darbuojasi Vokietijoje.

Lygiai pranczuzams nepristatoma reikiamos kiekybės anglių. Be to, Vokietija paskirtu laiku nemusiginkluoja. Nuo to ypač pranczuzams tenka kentėti daug baimės.

Reikalinga anglų ekonominė pagelba.

Kiek žinoma, Pranczuzija šiandie nieko nedarytų iš Anglijos ir savarankiai veiktų prieš Vokietiją, jei nebutų svarbios kliuties. Pranczuzijai Anglija jau nereikalinga. Vokietija neturi karės laivyno, kuris galėtų užpulti Pranczuzijos pakraščius. Pranczuzija vokiečių šone turi skaitlingą kariuomenę.

Bet Anglijos pagelba Pranczuzijai butinai reikalinga ekonominiu žvilgsniu. Tegu Pranczuzija pamėgintų susibarti su Anglija. Pastaroji pirmiausia galėtų neduoti pranczuzams anglių. Be anglių, kaip bematai, Pranczuzija paliktų bejėgė. Bet yra ir kitokios rųšies ekonominės pagelbos, be kurios Pranczuzijai nebutų galima laisviau gyvuoti.

Tad Pranczuzija nors Anglijos norams priešinasi, nors su Anglijos nuomone nesutinka, bet tai daro labai atsargiai ir mandagiu budu.

Chicagoje Areštuojami Streikininku Vadai

SUIMTAS GRUNAU IR 29 JO ASISTENTAI.

Paskirta $10,000 paranka kiekvienam.

Suv. Valstijų vyriausybė pagaliaus imasi už streikininkų vadų, katrie nelegaliai pakėlė streiką ant geležinkelių ir sutrukdė išvežiojimą maisto visoj šalyj.

Aną dieną vyriausybė buvo paskelbusi streikininkams perspėjimą, kad jie liautusi streikavę, nes peržengia Leverio įstatymą, sutrukdydami išvežiojimą maisto ir reikalingų pragyvenimui daiktų.

Streikininkų vadai ne tik nepakiausė vyriausybės perspėjimo, bet dar labjaus pasistatė už streiką sušaukiamuose susirinkimuose.

Tad vakar čia suareštuotas streikuojančių "switchmenų" organizatorius John Grunau ir jo 29 pagelbininkai.

Grunau suareštuotas automobiliuje, kuomet jis atvažiavo į savo ofisą. Deputy maršalai jį tuojaus paėmė į federalį bustą.

Paskui suareštuota kiti 29 vadai. Ir tie pristatyta federalin bustan.

Visi jie pašaukti prieš komisijonierių Mason. Komisijonierius paskyrė suareštuotiems parankos po $10,000 kiekvienam. Gi išklausinėjimus atidėjo ligi balandžio 24 dienos.

Distrikto prokuroras Clyne pareiškė kad teisme jis tiems streikininkų vadams pareikalausiąs kuonštriausios bausmės—po du metu kalėjimo ir po $10,000 pabaudos už kiekvieną atskirą pasižengimą prieš Leverio įstatymą.

Pasakojama, kad suareštavimams 30 streikininkų vadų—tai tik esanti čia pradžia vyriausybės kampanijos prieš tuos trukšmadarius. Kaip šiandie, ar gal rytoj, sakoma, busią išduota dar apie 200 warantų.

Vyriausybė streikininkams pastatė ultimatumą, kad traukiniai turį važinėti, kad visuomenė nebutų skriaudžiama, kad šalis neturėtų nuostolių.

STREIKININKAI IŠREIŠKIA NORĄ GRYŽTI DARBAN.

Kuomet vyriausybės įsakymu Chicagoje suareštuota visa eilė geležinkelių streikininkų, pastarieji pamatė, kad čia nėra jokių juokių. Tad šiandie jie mėgins dėti pastangas kuoveikiaus pertraukti savo nelemtą ir neautorizuotą streiką.

Bet sakosi jie visvien paduosią geležinkelių kompanijoms savo reikalavimus. Tie jų reikalavimai busią kiek mažesni, bet neturintieji nieko bendra su geležinkelių darbininkų organizacijų norais, nes į tas organizacijas jie daugiau nebegryšią.

Streikininkai turi žinoti tą faktą, kad jie su savo streiku nedaro jokių nuostolių geležinkelių kompanijoms. Visokius nuostolius joms turi atlyginti vyriausybė, nes geležinkeliai yra dar vyriausybės priežiuroje ir bus ligi rugsėjo 1 d.

Bet tie patys streikininkai pakelia vargą kitų darbo šakų darbininkams, kurių šiandie šimtai tukstančių bedarbiauja, kuomet siaučia genybė pragyvenimui.

Pranešama, kad streikininkų vadų areštavimai įvyks ir kituose miestuose.

Sakosi jie nestreikuoją.

Suareštuotas vyriausias streikininkų vadas Grunau tvirtina, jog "switchmenai" nestreikuoją, bet liuosu noru atsisakę dirbti, kuomet jiems permažai mokama už darbą.

Grunau sako, jei nenorintieji dirbti areštuojami, tai jau pačios vyriausybės reikalas. Bet jis nežinąs jokio čia įstatymo, sulig katro nenorintieji dirbti darbininkai butų priverčiami dirbti.

Bet Grunau pamiršta tą faktą, kad darbininkų bendras sutarimas pamesti darbą reiškia ne nenorą dirbti, bet streiką.

Gi jei neklausoma, nepaklusnieji tegu atsiduria kalėjiman.

IR LENKAI GRUMOJA VOKIETIJAI.

Berlynas, bal. 16.—Laikraštis Vossische Zeitung rašo, kad Vokietija neišpildžius kokių tai sąlygų lenkams.

Tad lenkai pranešę augščiausiąjai talkininkų tarybai, kad jie okupuosią kokią tai Vokietijos teritoriją.

SUSTREIKAVO 17,000 KELTUVŲ OPERATORIŲ.

New York, bal. 16. —Šiandie čia visuose didžiulinose ir mažesniuose bustuose sustreikavo 17,000 keltuvų (elevatorių) operatorių del didesnio užmokesčio.

UŽDARYTOS VIEŠOSIOS MOKYKLOS.

Chicagoje visi uždarytos visos viešosios mokyklos, nes sustreikavo inžinieriai prie apšildymo mokyklų.

Mokyklų taryba nuomonianja, kad į savaitę laiko gal bus susitaikinta su inžinieriais. Tuomet mokyklos ir vėl bus atidarytos.

ORAS

BALANDŽIO 16, 1920 M.

Chicago. — Šiandie išryto lietus, paskui gražus oras; rytoj gražus oras; šalta.

RYTOJ ĮVYKS A. A. R. SULLIVANO LAIDOTUVĖS.

Mirusio Roger C. Sullivano, žymaus demokratų partijos vado, laidotuvės įvyks rytoj, bal. 17. Gedulingosios pamaldos bus Šventojo Vardo katedroje. Pamokslą pasakys Jo Mal. vyskupas Moldoon iš Rockfordo. Laidotuvėse ims dalyvumą kuone visa miesto valdyba. Prezidentas Wilsonas į laidotuvės prisiunčia savo privatinį sekretorių.

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.

PRENUMERATOS KAINA:
CHICAGOJ IR UŽSIENYJE:
Metams $6.00
Pusei Metų 3.50
SUV. VALST.
Metams $5.00
Pusei Metų 3.00

Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar expresse "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

"Draugas" Publishing Co.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Ar Sutaria, t.v. "Biblijos Studentų" Mokslas su Biblija?

Tuo vardu Chicagoje pasirodė lietuviškas lapelis padalintas į tris skiemenis: apie Šv. Trejybę, apie Jezų Kristų ir Kristaus Atėjimą sudnojė dienoje. Kiekviename skiemenije yra dvi dalys: pirmoje sudėta, ką kalba Šv. Raštas, antroje sutalpinta, ką kalba Biblijos studentų mokintojas Russell.

Aiškesnio prieštaravimo retai kur gali buti kaip prieštaravimas tarp Russell'io ir Šv. Rašto. Stačiai sunku suprasti, kodel Russell'is savo sektą vadina "Biblijos Studentais", kuomet jis taip aiškiai ir taip stačiai prieštarauja Šventajam Raštui.

Lapelio autorius visai teisingai sako: "Russell'is ir jo Biblijos Studentai netik čionai privestus dalykus perkreiptai mokina, bet jie yra visą Kristaus mokslą sudarkę." Prie tų žodžių negalima nieko pridėti nei atimti nuo jų. Jie yra gryna tiesa.

Gaila, kad daugelis lietuvių davėsi russelizmui suklaidinti. Nemokėdami Šv. Rašto skaityti, nesugebėdami patys sulyginti Russelio sakinių su Šv. Rašto sakiniais, pusiaumoksliai vyreliai graibo, ką jiems kas iš šalies pakiša, labiau tikėdami Russelio išvadžiojimams negu Dievo apreiškimui.

Minėtojo lapelio sustatytojai gerai patarnavo suklaidintiems žmonėms duodami jiems progos pamatyti klaidą, gerai patarnavo visuomenei apsaugodami ją nuo pavojaus suklysti ir patarnavo pačiai tiesai, nes ją parodė norintiems matyti.

Universalizmas ir Internacijonalizmas

Internacijonalizmo vardas yra iš naujos lotynų kalbos, arba veikiaus iš tų kalbų, kurios išdygo iš lotynų kalbos. International prancuziškai bei angliškai reiškia daigtą esantį tarp tautų arba keliose tautose. Universalis lotyniškai ir katolikos grekiškai reiškia visatinį arba visiems tinkantį daigtą.

Daugeliui rodosi, buk internacijonalizmas ir universalizmas esąs tas pats; tečiaus tarp jųdviejų gali buti gana daug ir gana stambių skirtumų. Prieš didžiąjį karą krasa, arba paštas, buvo tarptautinė, kitaip sakant internacijonalė. Bet kiekvienoje tautoje krasa apėmė tik dalį jos žmonių tarnaujančių krasai arba paštui. Kiekvienos viešpatijos krasa buvo tam tikra organizacija daug mažesnė už viešpatiją. Visų tautų krasos sudarė tarptautinę organizaciją daug mažesnę negu pasaulis. Organizacija turinti visose tautose savo skyrių, bet neapimantikiekvienos tautos visatą gali vadintis tarptautinė arba internacijonalė organizacija. Bet ji neturi teisės vadintis visatinė arba universalė, nes ji nei apima, nei žada apimti visų tautų visas dalis.

Krikščionijoje ypač katalikystė nepasitenkina internacijonalizmu, o siekia universalizmo. Kristus skelbė universalizmą, sakydamas: "Eikite tat ir mokinkite visus sutvėrimus, krikštydami juos" (Mat. 28, 20). Nors šiandien dar ne visos tautos priklauso prie Katalikų Bažnyčios, nors daugelije katalikiškų tautų yra žymiai daug asmenų nepripažįstančių katalikystės, bet ji pati norėtų, kad visos dalys visose tautose sudarytų vieną visų gyvenančių ant žemės žmonių organizaciją. Katalikystė į savo organizaciją kviečia turtuolius ir vargšus, mokslininkus ir tamsuolius, didžiai dorus asmenis ir nupuolėlius. Nei tautos, nei luomo, nei kitų žvilgsnių skirtumai nekliudo priguléti prie katalikų. Tokiu budu Katalikijos tikslas yra universalizmas.

To katalikiškojo universalizmo šaknis yra tikėjime, kad pirmūtiniai žmonės buvo tik du, kad visa žmonių giminė kilo iš Adomo ir Jievos. Šitas tikėjimas yra senesnis už Kriščionijną, nes ir žydai ir jų patrijarkai taip tikėjo. Bet žydų tautoje universalizmą buvo nustelbęs ekskluzyvizmas, kuris tvirtino, kad tik vieni Jokubo vaikai turi teisės įgyti amžinosios laimės gyvenimą. Kristus tą ekskluzyvizmą panaikino pripažindamas visas Abraomo vaikų teises samariečiams ir stabmeldžiams susitelkiantiems iš rytų ir iš vakarų, įvezdamas artymo meilės įsakymą neapribotą nei luomu, nei tautybe, nei lytimi nei kilme.

Marksas ir jo draugai šaukdami visų tautų proletarus vienytis į kovą su kitų luomų žmonėmis teisingai pataikė, kuomet tą susitelkimą pavadino internacijonalu, o ne universalizmu. Marksui ir jo draugams rupėjo tik dalis žmonių esanti įvairiose tautose, bet ne visi visų tautų žmonės.

Kaip ekskluzyvė yra tarptautinė aristokratija, apimanti vienos rųšies žmones įvairiose tautose, taip ekskluzyvis yra proletarijato internacijonalas, apimantis tik vienos rųšies asmenis daugelije tautų.

Lenkuose.

Iš svetimų tautų laikraščių tenka patirti indomių žinių apie atgaivinamą lenkų viešpatiją. Lenkai savo šalį atstato svetimų tautų vargais ir ašaromis, dažnai gi ir krauju. Šiandie jie smaugia visas kaimynines sau tautas: lietuvius, baltgudžius, ukrainus, čekus ir net latvius. Riejasi jie ir su rusų bolševikais. Paminėtų tautų teritorijomis jie mėgina padidinti savo viešpatiją.

Tiems lenkų žygiams yra reikalinga skaitlinga kariuomenė. Jos šiandie lenkai, anot žinių, turi jau daugiau milijono vyrų.

Lenkuose šiandie pašaukti kareiviauti visi vyrai, galintieji vartoti ginklus, ir visas jaunimas. Vaistiečiai priverčiami palikti ukes ir stoti į pulkus.

Nesenai Varšavoj lenkų atstovas Witas seime pakėlė protestą prieš vyriausybę. Vyriausybė yra nuskyrusi karės gydytojų komisijas. Tos komisijos lankosi po lenkų sodžius ir tyrinėja, apžiuri valstiečių moteris, ar jos yra sveikos, ar gali pačios vienos be vyrų vesti ukes. Nes vyrai reikalingi kareiviauti.

Į tą atstovo protestą atsiliepė pats karės ministeris. Jis pasakė, kad toks vyriausybės parėdymas butinai reikalingas. Kas neprisiims karės gydytojų komisijų, tas bus baudžiamas.

Atrodo, kad šiandie Lenkija virsta kalpir kokia Meksika.

Lenkai del savo imperijalistinių gašlumų patys save pražudys.

A. a. Roger Sullivan.

Seredoje, balandžio 14 d., 4:15 po pietų, 342 Wellington St., Chicagoje, mirė Roger Sullivan. Jis buvo žymiausias demokratų veikėjas dideliame musų mieste ir drauge tikėjimą pildantys katalikas. Pridera paminėti to žmogaus gyvenimą.

Senovėje budavo paprotys žymių asmenų gyvenimo aprašymus pradėti žodžiais "nobili genere natus," t. y. gimęs iš garbingų tėvų. Amerikoje yra įsigyvenęs paprotys visai priešingas anam. Čia ir didžturčių ir garsių politikų paminėjimuose pažymima, kad jie yra kilę iš neturtingos vietos, kad jaunatvėje ragavę vargo. Ne del to Amerikos papročio, o del tiesos reikia pasakyti, kad R. C. Sullivan'as kilo iš neturtingų tėvų.

Juodu vadinosi Eugenijus ir Marija Sullivan ir gyveno Belevidere, Ill. Ten vasario 2 d., 1861 m. gimė sunus dėdei ant garbės pakrikštytas Rogerin-Karolium. Sullivanų šeimyna buvo didelė. Iš mažų dienų vaikams prisiėjo prisidėti prie šeimynos pelno padauginimo. Mažas Rogeris vos pabaigęs 7 metus pastojo į kleboniją tarnuku. Jis gavo pečių kurti ir dulkes šluostyti. Už tatai jis turėjo algos 5 dolierius į mėnesį ir užlaikymą.

Pabaigęs mokyklą jaunas Roger'is atvažiavo į Chicagą ieškotis uždarbio ir rado jį vakarinėje miesto dalyje geležinkelio dirbtuvėje. Eidamas 19 metus jis pelnydavo 1 dol. 25c į dieną, arba 32 dolierius ir pusę į mėnesį. Tai skaitėsi puikus uždarbis anais laikais. Tuos pinigus jaunas Sullivan'as labai gražiai suvartodavo. $20.00 užmokėdavo B. McDevitt'ui už valgį ir vietą, $10.00 siųsdavo motinai į Belevidere, o pustrečio dolierio pasilaikydavo sau.

Rinkimuose 1882 m. Devitt'as pinaudojo Sullivan'ą republikonų partijos tikslams. Tada pasirodė nepaprasti jauno vyruko gabumai. Bet jo širdis ir pažiuros jį labai traukė prie demokratų. Todėl kituose rinkimuose jis jau nebežiurėjo McDevitt'o, o pervarė demokratų kandidatą. Tas jaunam politikui atsiėjo gana brangiai: jis neteko vietos geležinkelio dirbtuvėje. Gavęs pirmutinę "politiškos laisvės" lekėją Sullivan'ą jį taip pajuto, kad net apsiverkė, bet prie republikonų negrįžo.

Jam pasiseke gauti vietą Cook'o apskričio ligonbutyje su alga $40.00 į mėnesį. Ten jis pasižymėjo kaipo gabus, sąžiningas ir suprantąs sandelių tvarkintojas. Iš ten jis gavo vietą valdžios sandelių prižiurėtojo su 4 dolieriais algos į dieną.

Prie sandelių tarnaudamas Sullivan'as tankiai susidurdavo su daiktų važiotojais, suprato to užsiėmimo pelningumą, permainė jo sutvarkymą ir įsitaisė vežimų bei pakinkymų. Atsitraukęs nuo valdiškos vietos jis su savo arkliais užpelnydavo po 800 dolierius į mėnesį.

1885 metais jis vedė Eleną M. Quinlan'iutę. Ji jam pagimdė keturias dukteris ir vieną sunų. Duktė Elena mirė netekėjus. Kitos trys tebėra gyvos ir visos ištekėjusios: Marija už Wolf'o, Pranciškė už Cummin'so ir Virginija už Brennan'o. Sunaus vardas yra Beecijus.

Sullivan'as nors turėjo pelningą savo užsiėminių, bet nesiliovė dalyvavęs politikoje. Jis buvo dviem atvėjais Apskričio Mokesčių rinkėju, 1890 m. Sullivan'as tapo išrinktas Cook apskričio raštininku su 6000 dolierių algos metams.

Prie politiškų gabumų jam netrukdavo išminties pelningai vesti savo turto reikalus. Žymiau padauginęs turtą su arkliais jis tapo vienatinis savininkas pyragaičių dirbtuvės Sawyer Biscuit Company. Tie pyragaičiai duodavo gražaus pelno, už kurį jis pirkdavo šėrus, nešančius gerą nuošimtį. Sullivan'as žinojo kada ir kokius šėrus pirkti. Dabar jam priklausė didelė dalis Great Lakes Dredge and Dock Company. Nemažai jis turi taipgi Peoples Gas Light & Coke kompanijos. Visas nabašninko turtas šiandie išneša apie penkis milijonus dolierių. Visiems vaikams ir našlei lieka po milijoną. Tai pavyzdis, kad protingam ir darbščiam žmogui turėti penketą vaikų nėra pavojaus juos palikti plikšais.

Žymiausias nabašninko politiškas pasisekimas buvo 1912 metais, kada jis Baltimorės konvencijoje vedė Illinojaus rinkėjų balsus. Tada jis teisingai įspėjo politikos balsavimo padėtį ir jį sekančiais balsais jis padarė, kad Wilsonas tapo Suvienytų Valstijų prezidentu. Netaip sekėsi Sullivan'ui Chicagoje. Čia jis stovėjo už Schweitzer'io kandidaturą į majorus ir dusyk pralošė. Pralošė jis taip-gi ir savo rinkimus į senatą. Tų pralošimų nežiurint jis buvo žymiausias demokratų partijos politikas Chicagoje. Jam mirus nežinia kas užims jo vietą.

Nabašninkas jau keli mėnesiai kaip buvo nesveikas. Apsirgęs influenza jis išgijo, bet nesveiki liko gerklės išsišakojimai vadinami bronchais. Prie to prisidėjo širdies liga. Gydytojai turėjo vilties, kad bronchams išgijus pasveiks ir širlis, bet seredoje širdis paliovė plakus.

Nabašninkas iki pabaigai buvo pilname prote. Pasijutęs negerai jis atliko išpažintį ir priėmė Paskutinį Patepimą. Tuos sakramentus jam suteikė kunigas Kelly. 15 minučių prieš mirsiant nabašninkas neteko sąmonės.

Chicagos miestas dalyvauja nabašninko šeimynos nuliudime. Jo partijos politikai kaip G. Brennan ir B. Mullaney taip skaudžiai pajuto tą netikėtą mirtį, jog žiurintieji pastebėjo ašarų įudviejų akyse. Republikonų partijos žmonės kaip Hoyne ir kiti aplankė nabašninko namus pagerbdami jį. Miesto Taryba sušaukin nepaprastą posėdį del tos mirties. Minios žmonių neliauja ėjusios į jo namus pasimelsti už nabašninką arba nors jį pagerbti, nes West Sidėje ir North Sidėje visi jį mylėjo. Associated Press išsiuntinėjo telegramas apie jo mirtį į visus Amerikos miestus.

Palaidojimas bus subatoje, balandžio 17 d., 10 val. ryte, Chicagos katalikų katedroje prie State St. netoli Chicago ave. Tikimasi, kad gedulingas mišias laikys pats Arkivyskupas Jurgis Mundelein, bet nežinia ar jis galės parvažiuoti iki subatai, nes išvažiavęs yra su svarbiais reikalais.

Angliškieji laikraščiai sako, kad palaidojimas žada buti taip iškilmingas, kokio Chicaga senai nemačiusi.

LIETUVIŲ STUDENTAI ŠVEICARIJOJE.

Musų straipsnis apie lietuvius studentus Šveicarijoje pataikė į reikalingą vietą. Del jo pasilio daug kalbų, nemažai atsirado ir raštų. Musų redakcija gavo gana ilgą straipsnį nuo vieno plačiai žinomo vyro, nesenai buvusio studentu Friburge. Tas straipsnis patvirtina tą visa, ką buvo parašiusi p. Grandefille. Dabar gavome vėl straipsnį nuo vienos protingos merginos taip pat nesenai buvusios tame pačiame universitete ir minėtos p-lės Grandefillė straipsnije. Kadan-gi kaikurie spėja, kad ji pati esant Grandefille, tai čia paduodame ištrauką iš privatinio jos laiško, išreiškiančią jos nuomonę apie p-lės Grandefille korespondenciją.

Ar tausta neesi girdėjęs, kaip reaguoja T. Fondas į tilpusių "Draugo" korespondencijų. "Lietuviai Studentai Šveicarijoje!" Friburge visi labai tuomi susirupino.

Suprantu, kad ir T. Fondo padėjimas šiame atsitikime gan keblus. Tas reformas, kurias gera butų įvesti, kaip antai leisti atvažiuojantiems Friburgan studentams ir studentėms ne tuoj rašytis juniversitetą, galima bus taikint tik prie tų, kurie ateityj atvažiuos Šveicarijon. Dabar-gi visi jau yra universitete įmatrikuliuoti.

Kaslink esančių Friburge studenčių, tai ir-gi joms negalima duoti liuosybę pereit iš universiteto į kokią kitą mokyklą, jei kuri to panorėtų.

Reikia pripažinti, kad mergaitės įpuolė į labai nemalonią istoriją: Kun. Vil. kviesdamas moksleives iš Rusijos, nestatė jokių sąlygų; atvažiavus Friburgan joms prisiejo pernešti visą eilę nužeminimų ir nemalonumų, dabar-gi vėl išgirsti tiek viešos kritikos.

Nieks negal užginčyt, kad jos visą laiką dirbo ir dirba kiek tik išgali ir net kartais virš spėkų: pernai, žinan, tankiai atimdavo laiką miegui, nes trukdavo dienos visam darbui atlikti, o sveikata jug ne geležinė. O ir dabar norint atlikti darbą, jos turi dvigubai ir trigubai daugiau dirbti už kitų tautų studentes, kurioms ir-gi darbo netruksta.

Mano nuomonė, T. Fondas neturėtų atsisakyti padėti joms baigti pradėtąjį mokslą toj ar kitoj mokykloj, tuolabiau, kad jų Friburgan kvietimas buvo, ar greičiau tapo tuom, kas rusų jurisprudencijoj vadinama "vvedenije v nevigodnuju sdielku," t. y. įtraukimas į nuostolingą sutartį, nes kaip minėjau, joms važiuojant nebuvo statoma jokių sąlygų, dabar-gi jos tampa aiškių reikalavimų ir kritikos objektais.

Jei jos nebaigusios mokslą turėtų grįžti Lietuvon, jų padėjimas butų beveik blogesnis, negu jei jos visai nebutų važiavusios Šveicarijon, nes paskutiniame atsitikime nieks negalėtų joms nieko užmesti ir nieko iš jų reikalaut.

Amerikos lietuviai neturėtų užmiršti, kad tai pirmos lietuvės—studentės Friburge ir kad kiekviena pradžia yra sunki. Reikia tikėtis ir-gi, kad tų pirmųjų studentų ir studenčių kartus prityrimas išeis naudon tai Lietuvos jaunuomenei, kuri po jų atvažinos užrubežin mokintis. Be užrubežinio mokslo Lietuva negali apsieiti, už tat svarbu nenusiminti sunkia pradžia ir ramiai apmąstyti, kaip ateity suorganizavus šį mokslą, kad jis atneštų Lietuvai kuodaugiaus naudos ir apsaugotų pačių moksleiviją nuo pakertančių energiją ir idealizmą nesusipratimų.

J. Z.

SPAUDOS DRAUGIJOS VALDYBA.

Pirmininkas Kun. F. Kemėšis, E. 381 Westminster ave., Detroit, Mich.

Vice-Pirmininkė M. L. Gurinskaitė, 3347 Auburn ave., Chicago, Ill.

Sekretorius Kun. V. Kuhkauskas, 2327 W. 23-rd pl., Chicago, Ill.

Iždininkas Kun. F. Kudirka, 2327 W. 23-rd pl., Chicago, Ill.

Iždo globėjas I. Nausėdas, 917 W. 33-rd str., Chicago, Ill.

Literatiškas Patarėjas Kun. P. Bučys, 2634 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.

NELAIMĖ DIENRAŠČIUI.

Chicagoje iki šiol išeidavo vokiečių kalba dienraštis Staats-Zeitung. Jis buvo senas, rimtas ir turėjo daug skaitytojų. 1860 metais tas dienraštis buvo agitavęs, kad Lincoln'as taptų Suvienytų Valstijų prezidentu.

Bet laikraštinė popera Chicagoje pabrango daugiau negu dusyk. Todel Chicagos Herald and Examiner pabrangino savo nedėldienio laidas. Daugelis laikraščių negali gauti užtektinai poperos nei už pinigus.

Todel Staats Zeitung pirma ėme mažinti savo laidas, teduodamas tiktai keturis puslapius. Galų gale tas denraštis apgarsino leidimo pertrauką dviem savaitėm.

Sunku suprasti, kas darosi Amerikoje, su laikraštine popera, ir kodel jos trukuma labiausiai krinta ant dienraščių išeinančių ne anglų kalba. Jeigu tas neprieteklius nepasilians, prisieis stabdinti ne vien vokiškus dienraščius, bet ir kitų kalbų.

Kas nors vis-gi negerai darosi šioje šalije.

MASTER SYSTEM

Vyrų ir Moterų Rubų Kirpimo ir Designing Mokykla.

Musųs sistema ir mokymas budu jus trumpu laiku išmoksite viso amato.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo, designing ir siuvimo skyrius, kur kiekvienas gauna geros praktikos besimokindamas.

Visuose siuvimo skyriuose mašinos varomos elektros jiega.

Kviečiame kiekvieną atelti bile kokiuo laiku, dieną ir ar vakarais, pasitarėti ir pasikalbėti del sąlygų.

Patterns daromos sulig mieros, visokio stiliaus ir dydžio iš bet kurios madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL.
J. F. Kasnicka, Vedėjas
190 N. STATE STREET, CHICAGO.
Kampas Lake St., ant 4 tų lubų

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22-nd Street
Tel. Rockwell 4999
CHICAGO, ILL.

Telefonas Pullman 850
Dr. P. P. ZALLYS
Lietuvis Dentistas
10657 So. Michigan, Avenue
Roseland, Ill.
VALANDOS: 9 iki 9 vakare.

PRANEŠIMAS.
Dr. M. T. STRIKOL'IS
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
Perkelė savo gyvenimo vietą į
Brighton Park.
3801 W. 43rd Street.
Tel. McKinley 561
Ofisas: 1197 W. 47th St.,
(47 ir Wood gat.)
Valandos: 10 ryte iki 2 po pietų, 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis 9 iki 12 ryte.
Tel. Boulevard 140

PASPORTŲ BLANKAS
PILDOME
DYKAI.
Baltic Consultation Bureau, Inc.
35 So. Dearborn St. Chicago,
Room 206

A. L. R. K. LABDARINGOS SĄJUNGOS CENTRO VALDYBA:

Dvasiškas vadovas, prof. kun. P. Bučys, 2634 W. Marquette Road, Chicago, Ill.

Pirmininkas A. Nausėda, 1641 N. Paulina st., Chicago, Ill.

Vice-pirmininkas F. Veryga, 4539 So. Marshfield ave., Chicago, Ill.

Nutarimų raštininkas J. Purtokas, 4437 So. Farfield ave., Chicago, Ill.

Finansų raštininkas B. Nenortonis, 4412 So. Richmond st., Chicago, Ill.

Iždininkas kun. Ig. Albavičius, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Iždo globėjai:

St. Jucevičia, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.

J. Rupšis, 4430 So. Maplewood ave., Chicago, Ill.

Direktoriai:

J. Steponkaitė, 4545 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

J. Petraitis, 4358 So. Washtenaw ave., Chicago, Ill.

B. Sekleckis, 3427 Auburn ave., Chicago, Ill.

A. Valančius, 1442 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

A. Nausėda, 1641 N. Paulina St., Chicago, Ill.

J. Rupšis, 4430 So. Maplewood ave., Chicago, Ill.

Kun. M. L. Krušas, 3230 Auburn ave., Chicago, Ill.

F. Veryga, 4539 So. Marshfield ave., Chicago, Ill.

Prof. kun. Pr. Bučys, 2634 W. Marquette Road, Chicago, Ill.

Kun. Ig. Albavičius, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Kun. F. Kudirka, 2337 W. 23rd st., Chicago, Ill.

A. Dargis, 726 W. 18th st., Chicago, Ill.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Klausimas. Ar yra tikra, kad Lioto pati pavirto druskos stulpu? Jei tat yra tiesa, tai ar ji ir šiandie tebėra druskos stulpu?

Alex. A. Kvetkauskis.

Atsakymas. Atsitikimas, apie kurį tamista klausi yra užrašytas Šv. Rašte šitais žodžiais: "Tai-gi Viešpats lijo ant Sodomos ir Gomoros sierą ir ugnį nuo Viešpaties iš dangaus: ir sugriovė tuos miestus ir visą šalį aplinkui, visus miestų gyventojus ir visus žemės augalus. Ir pažiurėjusi jo (Lioto) pati į užpakalį pavirto druskos stovyla." (Gen. 19, 24—26). Tas atsitikimas yra taip tikras kaip visi Šventojo Rašto žodžiai.

Geologijos mokslas žino, kad yra iš senovės išlikę sukietėjusių daiktų: gyvulių ir augalų. Tie daiktai vadinasi iš lotyniško fosiliais arba iškasiniais delto, kad juos beveik visus mokslas atrado jau apneštus žemėmis. Tarp trijų geologams žinomų budų, kurinis išliko neapsakomai tolymos senovės gyvulių ir augalų išvaizdos yra ir taip vadinamasis suakmenėjimas, arba petrifikacija.

Paėmęs suakmenėjusį medį aiškiai matai jame kasmetinio priaugimo randus, šakas, šerdį ir kitas dalis. Ėmęs chemiškai tyrinėti randi, kad tas visas gabalas susideda ne iš tos medžiagos, iš kurios yra medis, bet iš tos, iš kurios yra akmuo.

Kaip primirkęs vandens audeklas neprastoja audeklo išvaizdos, taip medžiams ir gyvaliams pasitaikė primirkti akmenin, kuris tuomet turėjo jau ti skystas kaip vanduo arba dar skystesnis. Kaip geriamoji popera traukia į save rašalą, taip yra pasitaikę augalų ir gyvulių kunams sutraukti į save skystojo akmens. Tas akmuo įsigerdamas į augalus galėjo buti skystas kaip dujos, bet neilgai buvo skystas. Jis veikiai ataušo ir tapo kietas. Medžio ar gyvulio išvaizda, į kurią jis buvo įsigėręs, nepersimainė.

Tokios petrifikacijos atsitikimą aprašo Gimimų Knyga Šv. Rašte, kad sako, jog Lioto moteris pavirto druskos stovyla. Įvairios druskų rųšys priklauso prie mineralų kaip ir akmenys.

Gyvų daiktų suakmenėjimas mųs minėtu budu dažniausiai įvykdavo ten ir tada, kur ir kada pasitaikydavo pervėrsmių suplešančių žemės žievę. Tokis nuotikis pasidarė Sodomos ir Gomoros apylinkėje. Lietuviškai parašyta, kad ugnis ir sieros lietus *sugriovė* tuos miestus. Lotyniškai pasakyta "subvertit." Tat beveik reiškia *apvertė*. Tat pasidarė ne vien miestams, bet ir apylinkei.

Matyt Palestinoje tada išdygo ugnekalnis. Jis išliejo ugnies ir sieros ant minėtų miestų, dalis apylinkės įsmuko. Iš ugnekalnio, matomai, išėjo ir gazų. Jų debesis slinko paskui einančius. Stebuklinga angelų globa sergėjo keturis einančius iš nelaimių vietų žmones, kad gazai jų nepražudytų. Kuomet Liotienė atsigrįžo ir traukė kvapą į save, ji mirė. Ji perženge ta stebuklinga uždangalą, kuris laikė gazų debesį keleivių užpakalyje. Sunku įspėti, ar ta uždanga tikrai buvo stebuklinga, ar susidariusi kokiu nors gamtiniu budu. Išrodo, kad ji veikiau buvo stebuklinga.

Jos netekusi per savo kaltę Liotienė primirko visa druskos ar kitokio kristalodujomis taip kaip audeklas primirkstą vandeniu. Viršujinė moteriškės išvaizda pasiliko, bet visos tuščiosios vietos pasidarė pilnos akmeninių dujų. Tuščių vietų žmogaus kune yra didelių ir mažų. Didėsės tuščios vietos yra burna, krutinė, pilvas, žarnos. Mažosios tuštybės yra nesuskaitomos skylutės odoje, visi smulkieji tarpeliai kauluose, gisluose, raumenyse. Liotienės nelaimėje tat visa tapo pilna druskos ar akmens.

Nusigandusios dvi dukterys ir vyras bėgo tolyn. Kada ugnekalnio veikimas pasiliovė, kada pats ugnekalnis įsmuko paliekęs tik užtvenktą upės Jordono vagą, tada sugrįžę giminės galėjo rasti nelaimingą Liotienę ir pastebėti jos panašumą į druską.

Šiandie Liotienės stovylos nėra. Geologai pastebėjo, kad suakmenėjusieji augalai arba gyvulių kunai išliko beveik vien vandenyje, arba po vandenimis dugnų dumble. Savose vietose juos sunaikino arba oras, arba gyvuliai arba žmonės. Jau keturi tukstančiai metų praėjo nuo to kaip Liotienė virto druskos stovyla. Jei ji butų likusi stačia stovėti niekeno nejudinama, tai jau keli sieksniai žemių butų apsinešę viršuj jos galvos.

Pradžioje žmonės, gal, ir gerbė tą nelaimingą moteriškę virtusią druskos stovyla; bet tose vietose buvo daug kovų ir karių. Jose žmonės nežiurėjo, kad gali stovylą kliudyti, bet žiurėjo, kad priešui pakenkus. Nestebėtina, kad ją sudaužė, o sudaužę išmėtė.

Liotienės nelaimė įvyko Palestinoje. Netrukus nei šimtui metų po to Abraomo sunaus sunus Jokubas iš to krašto persikraustė gyventi į Egiptą. Tada Palestinoje užviešpatavo stabmeldija arba stovylų garbinimas. Į keturis šimtus metų vėliaus Jokubo giminė vadinama Žydų tauta vėl sugrįžo gyventi į Palestiną, bet stovylų garbinimą smerkė kaipo didžiausią ir kenksmingiausią nuodėmę. Jei tada Liotienės stovyla butų tebebuvusi, tai žydai butų ją sudaužę ir sunaikinę. Kai-kurie žydai taip ir pasakoja, bet Šv. Rašte to nėra parašyta.

Sodomos ir Gomoros žuvimo laiku Mirties Jura padidėjo, nes įsmuko pietinis jos krantas, ant kurio stovėjo penki miestai. Ugnekalnių apylinkėse tie įsmukimai pasitaiko po keletą kartų. Labai galimas daiktas, kad žydams gyvenant Egipte dar kartą įgriuvo pietinis Mirties Juros krantas ir Liotienės stovyla su juo patėko į to ežero dugną. Gal ji jame ir tebeguli dumblu apnešta. Bet tai yra tik spėjimas. Jis gali pasitvirtinti ir nepasitvirtinti.

Jei kas nors dabar iššiovintų Mirties Jurą ir rastų suakmenėjusį moteriškės kuną, tai butų ženklas, kad mųs spėjimas yra teisingas. Bet jei rastų tik sulužusių ir plačiai išmėtytas jos dalis, tai sunku butų žinoti ar tai tikrai Liotienės dalys ar ne.

Kadangi žmonės gyveno dažniausiai ant sausumos, o suakmenėjusieji daiktai dažniausiai išliko po vandenim; kadangi žmonėms gyvenant a t žemės jau nemaža buvo tokių gamtos perversmių, kuriose gyvi daiktai suakmenėdavo, todel gamtos mokslai turėdami daug suakmenėjusių augalų ir žymų skaičių suakmenėjusių gyvulių neturi rado nei vieno suakmenėjusio žmogaus. Jeigu pasisektų atrasti Liotienę, tai butų brangus gamtamoksliams radinys. Muzėjai eitų lenktyn kad gavus ją.

Kam rupi pati tiesa, o ne muzėjų pripildymas, tas gamtos mokslų parupinamasias žinias gali padauginti ir Mozės aprašytuoju faktu. Gamtos mokslai rado suakmenėjusių augalų ir gyvulių; Mozė minėjo žmogaus suakmenėjimą. Čia netik nėra prieštaravimo tarp gamtos mokslo ir Mozės knygų tiipusių Šv. Rašte, bet dar yra papildymas vienų kitais. Mozė nežinojo augalų ir gyvulių suakmenėjimo, gamtininkai nerado žmonių suakmenėjusių. Mes pasinaudodami viennis ir kitais žinome pilną tiesą.

Kun. P. Bučys.

NAUJOS KNYGOS.

Kun. J. J. Jonaitis, Mano prityrimai didžiojoj karėj 1918 ir 1919 m. Išleido Lietuvių Prekybos B-vė Boston 27., Mass. 64 pusl.

Šita knyga labai gražiai atspausta ant geros poperos. Gaila, kad nėra turinio sąrašo. Prieš įžangą yra pridėta kun. Jonaičio biografija ir jo portretas. Prakalba yra jau rašinio dalis, apimanti pasakojamų nuotikių pradžią.

Kun. Jonaitis, matomai, nėra literatas profesijonalas, nes vietomis atsikartoja (p. 14 ir 17); kai-kuriuos daiktus jis palieka nebaigęs aprašyti, paskui vėl juos aprašinėja iš naujo. Bet perskyrimas užvardytas "Kovos lauke su kareiviais" pp. 55-59 aprašytas tikrai literatiškai.

Autoriaus dogmatika nepersmarkiausia. Jam išrodo visai naturališka, kad viename batalijone kapelionas budavo katalikas ir aprupindavo visų tikėjimų kareivius neskiriant nei žydų; kitame batalijone kapelionu budavo rabinas ir aprupindavo visų tikėjimų kareivius neskiriant nei katalikų.

Katalikai kun. Jonaičio batalijone džiaugėsi. Tat suprantama. Sunku pasakyti, ar taippat džiaugėsi žydai savo dvasios dalykų aprupinimu. Kaip galėjo kitame batalijone žydų rabinas klausyti katalikų išpažinčių ir dalinti jiems Komuniją, to mes nesuprantame. Delto negalime pagirti p. Backerio sistemą aprupinti dvasinius armijos reikalus.

Ta sistema padarė, kad kapelionai nei nepasijuto, kaip tapo kareivių laiškų cenzoriais. Kun. Jonaitis sakosi turėdavęs cenzuruoti apie 500 laiškų kas savaitę.

Jis neabejoja, kad kiekvienas užmuštas karėje vyras nuėjo prie Dievo. Dogmatikai neimtija, kad kareiviavimas butų taip pasekmingas.

Kun. Jonaitis rašo, jog kariuomenėje: "nebuvo nei vieno, kuris butų išdrįsęs sakyti, jog nėra Dievo. Jei kuris butų ir atsiradęs, aš tikiu, jog jis butų gavęs kulipką nuo savo artimo kaimyno" (p. 18). Čia autorius, matomai, perdėjo. Jei Amerikos armijoje bedievybė butų buvusi baudžiama mirtim, tegu ne vyriausybės, bet pačių draugų, tai toje armijoje butų nebuvę pakantrumo visai. Žmogus drįstantis nušauti savo draugą kareivį už netikėjimą į Dievą daro didelę negarbę ir nenaudą savo tikėjimui, nekalbant apie kitas pasekmes.

Nepatinka ir Dievo buvimo prirodymas tilpęs ant 19 puslapio. Katalikų teologija tokių grynai afirmatyvių prirodymų nevartoja.

Yra viena ir geografijos klaida. "Prancuzijoje beveik visuomet lija. Man rodos, kad iš 365 dienų nei vienos nėra buvę, kurioje butų nelijęs." (p. 26). Teko ir man buti Prancuzijoje ir dar-gi karės laiku 1916 metais. Vis-gi nesakyčiau, kad ten visuomet lija. Karės laiku, tiesa, lydavo tankiau, nes yra žinia, jog didelis šaudymas iš armetų sudaro daug lietaus. Šiaip Prancuzija yra labai graži šalis. Joje giedra viešpatauja ant drėgnumos.

Kun. Jonaičio knyga yra gera tuomi, kad tai yra užrašai žmogaus mačiusio aprašomus daiktus, o tie daiktai yra dideli, butent baisioji pasaulio karė.

Knyga yra gera tuomi, kad joje yra didelė Amerikos meilė. Ant 63 puslapio ta meilė ypatingai pakyla iki opoteozai ir kas žin ar neperdeda truputį, kuomet Laisvės Stovylai priskiria Kristaus žodžius ir uždavinį.

Didelė yra knygoje ir Lietuvos meilė. Ta jau neperžengia ribų.

Lietuvių Prekybos Bendrovė gerai padarė išleizdama tą knygutę, nes gerosios ypatybės joje yra žymesnės už klaidas. Jeigu autorius apsiimtų pataisyti pažymėtasias, tai antroji jos laida galėtų buti labai naudinga skaitytojams.

Tikimės, kad antros laidos veikiai reikės, nes knygutė yra taip akyva, kad pradėjus ją skaityti nesinori paliauti iki pabaigiant. **Kun. P. Bučys.**

A. L. R.-K. FED. CHICAGOS APSKRIČIO (KAT. VIEN. CENTRO) REIKALAI.

L. R. Katalikų Vienybės Centras laikė nepaprastą susirinkimą aptarimui reikalų ypatingai surištų su A. L. R.-K. Federacija. Posėdis buvo skaitlingas atstovais bei atstovėmis, duosnus mintimis ir turiningas nutarimais.

Kun. prof. Pr. Bučys referavo apie A. L. R.-K. Federacijos suvažiavimą, buvusį vasario 10 ir 11 d., Pitsburghe. Po jo kalbos buvo duota įvairųs klausimai, į kuriuos atsakinėjo.

Iki šiol L. R. Katalikų Vienybė nors ir "veikė A. L. R.-K. Federacijos mintin," bet buvo savistovė, nuo nekieno nepriklausoma, organizacija. Bet Federacija savo suvažiavime pramatė reikalą artimesnių ryšių tarp katalikiškų organizacijų; kad labiaus jas suvienijus ir prie savęs pritraukus, padaré keletą svarbių nutarimų. Katalikų Vienybė, ligšiol veikusi A. L. R.-K. Federacijos mintin, negalėjo praleisti nepasvarsčius, be norė pritaikinti gyveniman, įkunyti. Tai-gi ji ir išnešė sekančią rezoliuciją:

L. R. Katalikų Vienybės Centras savo susirinkime, laikytame kovo 16 d., Dievo Apveizdos parapijos svetainėje, Chicago, Ill., pasiremdamas A. L. R.-K. Federacijos Tarybos nutarimų, įvykusiu Pittsburghe, vasario 10 ir 11 dd., 1920 m., vadovausis Katalikų Vienybės konstitucija, iki taps sudaryta nauja konstitucija, ir vadinsis A. L. R.-K. Federacijos apskričiu ir skyriai prie jo priklausantieji, Federacijos skyriais.

Reiškia, Katalikų Vienybės vardas persimaino į Federacijos ir Kat. Vienybės Centras tampa Federacijos Chicagos Apskričiu. Kat. Vienybės skyriai persimainė į Federacijos skyrius. Ir skyriai lai užsiregistruoja pas A. L. R.-K. Federacijos Centro sekretorių, p. Joną Karosą. Tie Federacijos skyriai, kurie buvo nutraukę ryšius su Kat. Vienybės Centru, arba kurie prie jo nepriklausė, tikimės, kad susiartins su Federacijos Chicagos Apskričiu ir bendrai didelius, svarbius ir painius darbus galėsime lengvai nudirbti.

Kadangi šis apskritis dar vis vadovaujasi Kat. Vienybės konstitucija, tai ir metinės duoklės apskričiui nuo draugijų pasilieka kaip ir buvo prie Katalikų Vienybės. Tai bus iki nauja Federacijos konstitucija taps pagaminta.

Nemažai šiame susirinkime kalbėta apie Federacijos Tarybos suvažiavimo teisėtumą rinkime Federacijai valdybos. Taip-gi Federacijos iždininkas, p. Juoz. Mockus, klausė rodos, ką padaryti su Federacijos iždu: ar laikyti pas save, ar pavesti Feder. Tarybos suvažiavimo išrinktam iždininkui. Tai-gi šinose dviejuose dalykuose tapo išnešta bendra rezoliucija:

Sutarta, kad Chicagos Federacijos Apskritis, palikdamas Pitsburghe įvykusių rinkimų teisėtumą pavesti busiančiam Am. Liet. R.-K. Federacijos seimui, išreiškia p-ui J. Mockui pri žadą, kad nekaltas ir nepeiks p. J. Mockaus už atidavimą Federacijos iždo p. Krušinskui.

Paskiausiai išklausyta raporportas komisijos Liet. Finansinės Misijos priėmimo. Raportas pasirodė ne smulkmeniškas ir turintis savyje daug neaiškumų. Pagelbėjimui viską ištirti ir geresnį raportą sutaisyti darinkta prie komisijos p. M. Žaldokas, Federacijos Chicagos Apskričio pirmininkas ir p. B. Nenartonis, darbininkas veikėjas.

Šitame aprašyme paminėti tiktai svarbesnieji to susirinkimo svarstymai ir tarimai, tas kas labiausiai musų visuomenei gali buti indomu.

Katalikų Vienybės seime (gruodžio 17 ir 18 dd., 1919 m.) sutverta projektų komisija paliks ir prie Federacijos Chicagos Apskričio. Tiktai ji dar ne funkcijonuoja. Kaip tik Federacijos Chic. Apskr. pirmininkas sušauks jos susirinkimą, tai nuo tuomet ji pradės funkcijonuoti, veikti. Kad tiktai ji pradėtų savo darbą, nes pradėti peranksti negali. Jos darbas laukia.

Šis apskritis turi daugybę darbo nuveikti. Tiktai reikia spėkų. Darbininkai žmonės turėtų labiau į veikimą sverbties, nes didesnė dalis darbo palyti mųs luomą. Jeigu mes savo gerbuviu nesirupinsime, tai negalime norėti, kad kiti rupinitųs. Mųs tautos, bažnyčios ir luomo priešai nesnaudžia, jie išsijnosę dirba mums ant nenaudos, ar mes galime snausti ir paskui graudintis priešų laimėjimais.

Katalikų visuomenė Chicagoje turi savo autoritetingą —A. L. R.-K. Federacijos apskritį. Niekas negalės pateisinti save, kuris stversis kokio tautos darbo šioje apylinkėje savo inicijatyva, o ne per Federacijos Chicagos Apskritį. Toksai, reiškia, nenorės pripažinti autoriteto, sės suirutę musų visuomenėje ir tuomi užsipelnys visuomenės pasmerkimą. Bet galime tikėties, kad visi artimiausi veikėjai, kad harmonija bus katalikų tarpe ir Lietuva galės džiaugties musų nuveiktas darbais.

A. L. R.-K. Federacijos Chicagos Apskričio raštininkas,

Pr. Zdankus,
1447 So. 50th Ave.,
Cicero, Ill

Didelis Balius

Draugystės Susivienijimo Brolių Lietuvių
Nedėlioje, 18 Balandžio (April) 1920 m.
DIEVO APVEIZDOS PARAP. SVET.
18-ta gat. ir Union Ave.

Pradžia 6 val. vakare — Įžanga 25c. Ypatai.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ
BANKIERIAI
Tarnauja lietuviams Siunčiame Pinigus Lietuvon: dolieriais arba auksinais pagal dienos kursą.
PARDUODAME LAIVAKORTES
ISRUPINAM PASPORTUS.
Siunčiame Tavorus Lietuvon.
Reikalaudami platesnių informacijų rašykite sekančių adresu:
LITHUANIAN SALES CORPORATION,
414 Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Užrašome Lietuvos laikraščius.

GERBIAMIEJI:—
MOKSLEIVIŲ 22 kuopa
JUMS praneša,
KAD ANTRAS vaidinimas
VEIKALO, vadinamo
RUTA
BUS ant
BRIDGEPORT'O
32 ir Auburn Ave.
ŠV. JURGIO salėje
SUBATOS vakare
BALANDŽIO 17 d.,
LYGIAI 7.30 val. vak.
PO perstatymo Šokis
PRIE Studentų
ORKESTROS.
ĮŽANGA 35c, 50c, 75c, $1.00
—MOKSLEIVIAI.

IŠMOKITE BARZDASKUTYSTES.
Dieną ar vakarais. Uždirbkite Didelius pinigus po keletos mavaičių. Darbai parupinami. Šapos laukia darbininkų. Atsišaukite ar rašykite. Dept. A.
Moler Barber College
105 S. Wells Str. Chicago.

WESTPULLMANIEČIAI!
Atkreipiame Jusų atydą, kad pas Jus dienraštį "Draugą" atstovauja p. M. Kiupelis 12115 So. Halsted St.
Pas jį galite gauti kasdien nusipirkti "Draugą", taippogi galite užsiprenumeruoti ir apgarsinimų paduoti į dienraštį.

ANT PARDAVIMO
6 ir 6 kambarių murinis flat namas, arti 21-mos ir Leavitt Gatvių. Randos po $35 į mėnesį, kaina $4000, vertas $5000. Taipat ir 7 flatai po 4 ir 5 kambarius su 5 kambarių namelių užpakalį, randos $75, kaina $8,500.
K. C. Weichbrodt,
19 So. La Salle Str.
Telefonas Central 1616.

JAU IŠĖJO
"MEILĖS"
3-čias NUM.
Kas trokšta meilės, lai užsirašo ir skaito "Meilę."
"Meilė" yra meiliausias ir įvairiausios 32 puslapių mėnraštis.
PRENUMERATA METAMS TIK $1.00.
"Meilė" meiliai tręukia visus prie savęs.
Kas "Meilę" sykį perskaito tas be jos jau negali gyventi.
"Meilė" pridera rastis kiekvieno lietuvio namuose.
301 State Street "MEILĖ," DuBois, Pa.

Vystanti Šakelė.

PAKLYDĖLIO KELIAS

Keturių aktų sceniškas vaizdelis.

(Pabaiga).

tiesa. Be abejo, butų gerai, kad toki laikai ateitų, kad dirbti nereikėtų, visi butų laimingi, lygųs, o kunigus reikėtų iškarti, nes kunigai mokina dorai gyventi, skelbia Dievo buvimą ir prisakymus, o žmogui susipratusiam, laisvam ir apšviestam tas negali patikti, nes tai reiškia žmogaus suvaržymą. *(Sugrįžta Povylo draugai).*

KAZYS. Na, Povylai, ar nenusibodo mudviejų belaukiant.

POVYLAS. Nenusibodo, skaičiau laikraščius, jau dabar ir aš beveik pradedu tikėti, ką judu man kalbėjote.

BALTRUS ir *(Kazys labai pradžiunga ir rankomis suploja).* Povylai, esi musų draugas, mes tau sakėme, kad musų teisybė.

POVYLAS. Gerkime, draugai, busime linksmesni. *(Geria visi ir dainuoja Marsalietę).*

KAZYS. Amerikoje daug yra darbų ir daug pinigų, čia nereikia bijoti Dievo ir klausyti kunigų. *(Toliaus dainuoja ir geria).*

BALTRUS. Draugai, šį vakarą socijalistų susirinkimas ir mes butinai turime tenais nueiti, nes ten bus svarstoma svarbųs dalykai.

POVYLAS. Koki ten svarbųs dalykai bus svarstomi.

KAZYS. Apie politiką, apie pasaulio surėdymą.

BALTRUS. Na, išsigerkime dar po trečią ir einam. *(Visi geria ir išeina).*

(Uždanga nusileidžia).

AKTAS III.

Lietuvoje, darželis prie stubos, darželyje stovi kryžius.

MOTINA. *(Ineina).* Oi, liudnai, liudnai baigiasi mano gyvenimo dienelės, kur-gi mano brangus sunelis, ir kur-gi jisai pražuvo, kas mane dabar suramins, aš nelaimingą motina, kur aš dabar pasidėsiu, eisiu geriaus pas kryžių; kryžius bus mano suraminimas. *(Eina prie kryžiaus, atsiklaupus kalba).* O, Išganytojau, mano brangiausis, pasigailėk manęs nevertos tavo tarnaitės, išklausyk mano meldimą, sugrąžink mano paklydusį sunelį ant tiesos kelio, nes jau jis paklydo. Viešpatie, tu numirei, Tu praliejai savo brangiausią kraują už pasaulio ištvirkimą, tad išgelbėk mano sunelį iš ištvirkimo. *(Atsistoja ir rankas pakėlusi augštyn kalba).* O, suneli, mano mieliausis, išgirsk tavo motinos balsą, išgirsk, kaip aš aimanuoju viena pasilikusi už jurių-marių. Sugrįžk, suneli brangus, pas savo motinėlę: suneli—kur-gi tu žuvai, atsimink, kaip aš tave mylėjau, kiek naktelių nemiegojau, kad tik tave užauginus, kiek kartų prie širdies glaudžiau, tu buvai vienatinis mano džiaugsmas ir linksmybė, o kur-gi tu dabar dingai, kur žuvo tavo prižadėjimai, kuriuos išvažiuodamas padarei. Žuvo jau mano brangus sunelis, jau ištvirkimo bangos prarijo mano sunelį. Nujautė mano širdis, kuomet paskutinį kartą su tavim atsisveikinau; tiek metelių prasiinko, o jokios žinios nėra, širdis mano plyšta, kuomet atmenu tas dienas, kuomet už rankelės paėmus vedžiau į bažnyčią šventą; o kuomet privedžiau prie pirmos komunijos širdis mano buvo pripildyta neapsakomu džiaugsmu, ar-gi aš galėjau tikėti ir daleisti, kad mano sunelis pames tikėjimą šventą, kad paniekins tą visą, ko aš jį išmokinau. Oi, skauda man širdį, skauda, baigiasi jau mano gyvenimo dienelės. Suneli, mano brangus suneli, delko-gi tu mane, savo motiną, užmiršai. *(Eina vėl prie kryžiaus).* Viešpatie, pasigailėk manęs, išklausyk mano meldimą, sugrąžink mano paklydusį sunelį ant tiesos kelio ir aš neperstosiu meldus kol išklausysi. *(Apalpsta po kryžium; pasirodo Aniolas ir kalba ranka rodydamas į motiną).*

ANIOLAS. Verki ir raudoji motin netekusi savo sunaus, laužai rankas, meldi Augščiausiojo, keli augštyn ašarotas akeles, gailiesi motin savo sunelio, lauki jo sugrįžtant. Bet veltui motin, nes tavo sunus yra toli ir tavo balso negirdi, užmiršo jisai tave, seną motiną, nes pametė tikėjimą šventą, ir tave senatvėje paliko didžiame varge ir nuliudime. Bet motin štai pranešu tau, kad Dievas išklausė tavo meldimo ir tavo sunus, Povylas, jau atsivertė.

(Uždanga nusileidžia).

AKTAS IV.

Povylas klausosi, kaip už scenos gieda "Šventas Dieve."

POVYLAS. A, ką aš girdžiu, gieda bažnyčioje "Šventas Dieve," o aš jau senai, senai nebuvau bažnyčioje, ką čia reikia daryti, jeigu nueičiau, tai—ką-gi mano draugai pasakys, pavadins mane tamsunu. *(Mąsto).* Eisiu, gal jie nesužinos. *(Išeina. Uždanga trumpai nusileidžia ir vėl neužilgo pakyla).*

POVYLAS. *(Sėdasi prie stalo, susiima galvą).* Ach, aš nelaimingas, nežinau kas su manim darosi, o tasai pamokslas, kurį girdėjau kunigą sakant apie paskutinį teismą, labai mane sujudino. *(Stojasi, griebiasi už krutinės).* O sąžinė man išmetinėja ir kaip kokis baisus kirminas griaužia mano krutinę. O kur-gi dingo tos dienelės, kuomet budamas Lietuvoje kas nedėlią eidavau net pėkščias keletą viorstų į bažnyčią, buvau geras žmogus ir geras katalikas. O kaip sąžinė mano buvo rami, kaip linksma man buvo, visi mane mylėjo, o ko dabar aš vertas esmi, tikėjimo nustojau, savo tikrą motiną užmiršau ir jos išsižadėjau. *(Sėdasi prie stalo).* O motinėlė mano, tu mane taip mylėjai ir dėl manęs buvai gatava gyvastį atiduoti, o aš tave apleidau, jau gal tavęs nėra nei gyvos ant šio svieto, o aš nedėkingas sunus, per tiek metų, tau nei laiško neparašiau. *(Stojasi, griebiasi už galvos).* Ką man dabar pradėti, kaip ir kokiu budu aš galiu sugrįžti ant doro kelio, kaip aš galiu eiti į bažnyčią, jog mano draugai Baltrus, Kazys ir kiti juoksis iš manęs. O sąžinė man neduoda ramybės, nuolat griaužia ir išmetinėja ir man nieko daugiau nelieka padaryti, kaip tik nusižudyti ir užbaigti savo nelaimingą gyvenimą. *(Eina prie dėžės, griebia revolverį, bet už revolverio užsikabina ražančius. Povylas pamatęs ražančių ima alpti, išpuola revolveris iš rankų, tuomet griebia ražančių, bučiuoja ir kalba).* O brangus ražančiau, gavau tave ant atminties nuo savo senos motinėlės, prisiekiau viską išpildyti, ką tik motina prašė. Kur-gi dabar mano prižadėjimai, kur mano ramybė dingo, vai skauda, skauda man širdį, kuomet atsimenu tas dieneles, kurias praleidau pas savo motinėlę Lietuvoje. Atvykau čia į šią laimės šalį, ieškoti sau laimės, žemiško rojaus, o čia baisiai paklydau, praradau savo tikėjimą, užmiršau savo motinėlę, kuri iš rupesčių ir širdies skaudėjimo, gal jau ir iš svieto išėjo, kur aš dabar nelaimingas sutvėrimas pasidėsiu. *(Klaupia, bučiuoja ražančių).* Viešpatie, aš dabar grįžtu prie Tavęs, Veišpatie, tik sugrąžink man tą ramybę, kurią turėjau jaunose dienose. *(Atsistoja, meta ciciliku laikraščius per duris).* Prakeikti tie raštai, kurie mane išvedė iš kelio. Prakeikti lai buva tie draugai, kurie man buvo išplėšę tikėjimą. Nelaimingas tas žmogus, kuris skaito bedieviškus laikraščius, nes vis tiek ar gersi nuodus ir galą gausi, ar skaitysi socijalistų laikraščius ir galą gausi. Tad lai mano rankos jau daugiau nepalyti, tegul mano akis jų daugiau nemato.

(PABAIGA).

MUSŲ VAIKAI.

Praeitis suteikia žmogui naudingų minčių; dabartis—darbo, o ateitis—vilties. Jaunimas gyvena paskutinėje iš tų trijų karalysčių. Ir kodel ne? Jog jaunieji laukia to laiko, kuomet kaip dabarties garbingi vyresnieji, galės kvėpti į tautą savo gyvybę ir tverti ją sulig savo idealų. Nevienam ne nauja išgirsti, kad "ateitis remiasi jaunimu." Ir Lietuvos rytojų valdys rytojaus piliečiai, bet šiandie jie tebėra tik musų "vaikai."

Nėra reikalo buti filozofu arba pranašu, kad įspėjus tautų ateitį—reik tik pažiurėti į jų jaunimą.

Užtai svarbu, ir begalo svarbų, kaip ir kuo tas jaunimas auklėjamas. Gyvenimo istorija rodo, kad žmonės yra tuomi, kuomi jie buvo auklėjami. Jaunųjų širdįs ir protai nepaprastai palankųs priimti visus įspudžius, kurie įraižo ypatingus įpročius, jausmus ir pasielgimus neišdyloma dėme. Tie, kurie šiandie sėdi mokyklos suoluose ir dedasi viską širdin, rytoj tą patį pins į tautos kulturos vainiką. O tautos kultura tai jos siela. Iki šiol priešai neįveikė mųs delto, kad Lietuvos siela nesutremiama, nemirtinga. Nors jie draskė tautos kuną, kaip įmanė—išsklaidė josios sąnarius, bet sielos nepalytėjo nei gudo Sibiras, nei kazoko kančiai, nei lenkų apsaldintos intrigos, o delto, kad ta siela ne šiaudadušių sutverta, bet ją įkvėpė didžių idėjų ir kilnių jausmų žmonės. Ir klausimas dabar, ar musų jaunuomenė palaikys tuos nemirtinus idealus, kurie vadinasi Lietava.

Praktiškas budas šį ištirti yra pažiurėti, ką mokyklos gamina mums.

Lietuviai—vaikučiai šiandie jau žymiai skiriasi į dvi dali: vieni tveria sau pareigą tautos ir žmonijos gerovę, kiti, tai tik indeferentališkai pergyvena auksines dienas save beganėdindami. Vieni yra tvarkomi disciplina verčiančia suvaldyti jausmus, kurie it dilgės išsiskverbia kiekviename darželyje, kituose žodis disciplina tai nemalonus suvaržymo retėžis, visai nepritinkąs dvidešimto amžiaus civilizacijai. Vienuose žymus patrijotizmas—meilė tautos ir kalbos, tų įpročių ir ypatybių jųjų tėvelinose, kiti užsigina tos mylimiausios tėvynės, tos gražiausios kalbos, gėdijasi savais tėveliais delto, kad juose dar žymu lietuvystė. Pirmieji tai vaisiai lietuviškų parapijinių mokyklų, antrieji tai viešų valdiškų mokyklų. Žinoma, yra išskyrimų.

Tankiausi viskas remiasi tėvais, bet kartais ne. Ir todel skaudu, labai skaudu matyti, kad daugelis vaikučių prieš savo norus, prieš norus tėvelių turi pelnytis antruoju budu delto, kad atsirado kliučių didesnių už jų galę. Paminėtina tokia kliutis šiame atsitikime:

Chicagoje yra lietuviška parapija, turinti viršum dviejų šimtų vaikučių. Ką tat reiškia? Tat reiškia, kad jeigu jie visi išaugtų tėvynainiais, tai butų du šimtu (ir tas yra didelis skaičius) darbininkų Lietuvai atstatyti ir platinti ją. Bet iš šių vaikučių nebus du šimtu tėvynanių, nei nėbus du šimtu darbininkų Lietuvai, o tik delto, kad vienas žmogus—žymiausias parapijos narys, griežtai atsisako diegti tose širdyse tėvynės meilės sėklą. Jis vertėtų, kad tie vaikeliai lankytų lenkų ir vokiečių mokyklas, nekaip pastačius jiems *lietuvišką* mokyklą. Ir vaikučiai lanko lenkų ir vokiečių mokyklas. Bet tėvynės meilės grudas ten vis dar randasi. Subatomis, kuomet visur kitur vaikai švenčia kaipo pasilsio dieną ši vieta įsisteigė "lietuvišką mokyklą," kur vaikučiai iš viešų, lenkų ir vokiečių mokyklų ateina vieną kartą į savaitę pramokti gimtosios kalbos, dainuoti lietuviškas dainas, per kurias tartum išsiveržia kudikiška ilgėsio kančia. Ar tai negailu? Bet faktų neužginsime.

Augščiau paminėtas faktas, yra dabar tarp lietuvių retenybė. Jau mes lietuviai susipratame; kad jeigu norime stovėti lygiomis su kitomis tautomis, tai turime patys sunaudoti savo turtus ir neduoti juos išnaudoti svetimiems. Lietuvos vaikai yra Lietuvos brangiausias turtas. Todel galime linksmai žiurėti ir tikėtis iš jų uolių darbininkų, nes didžiuma tai tos rųšies kurių širdyse jau dygsta tėvynės meilės sėkla, kurių mintyse stovi, gludi augšti idealai. Jie šiandie atydžiai žiuri į kiekvieną dabartinių veikėjų žingsnį ir giliai viską dedasi į įspudingą širdį. O kuomet išauš jųjų rytojus ir jie pasijus jau nebe vaikais, bet Lietuvos piliečiais, tuomet jie atiduos Lietuvos visuomenei ir Lietuvos tautai save su visu, ką visuomenė ir tauta dabar duoda jiems.

NUOVARGIS IR SVEIKATA.

Nuovargis ženklas, jog kuno pajiegos įtemptos ir jeigu ypata vistiek sunkiai dirbs, rezultatas bus kenksmingas sveikatai.

Gal nebus galima patėmyt blėdį umai, bet vis vien nuovargis pasirodys ar formoje silpnos širdies ar silpnų nervų vėliaus.

Nuovargis paeina nuo suvartojimo organiškų pajiegų ar energijos, ir susidėvėjimo organų, kurie persidirba, taip kad medegą ir energiją sunaudoti.

Buvo rasta, jog pavojingi atsitikimai greičiausia atsitinka, kuomet darbininkai persidirba ir žmogus negali atlikti gero darbo, kuomet nuvargęs. Nuovargis žemina priešinimą ligoms.

Daug žmonių kreipėsi į "Draugo" knygyną, norėdami gauti įvairių "Gaspadinių-Virėjų" arba aiškiaus sakant knygų, kaip gaminti valgius. Taigi pranešame, kad jau tokią knygą turime. Ji vadinasi:

"VALGIŲ GAMINIMAS"

Jos kaina be apdarų *$1.25*
su apdarais *$1.50*

Taippat turime kitą labai gražią didžiai naudingą knygą:

"MEILĖS GALYBĖ"

Kaina su apdarais .... *75c.*
Kaina be apdarų .... *45c.*

Užsakymus šiųskite šiuo adresu

"Draugas" Publ. Co.
1800 W. 46 Str., Chicago, Ill.

BULVĖS $3.50

Tiesa, kad miestelėnai ir fabrikantai gauna dideles algas. Bet jeigu ukininkas gauna už bušelį bulvių $3.50, rugių bušelį $1.75, kviečių bušelį $2.55 ir kitokie daiktai brangiai parsiduoda, tai jau ir gerai.

Dabar yra geras laikas nusipirkti sau gerą farminkę, o kad kada fabrikai ir sustos, tai ukininkas be baimės, nes fabrikuose vis taip nebus ilgai, nes ateina rinkimai Prezdento.

Rašykite arba atvažiuokite į didžiausią Lietuvių apgyventą vietą.

M. WALENČIUS,
Box 96, Hart, Michigan

ŠV. ANTANO DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI WAUKEGAN, ILL.

Pirm. — Antanas Sutkus, 1317 S. Victory Str.
Vice-Pirm. — Steponas Keliotis, 1226 So. Victory Str.
Nut. Rašt. — Jurgis Bukantis 1201 So. Victory Str.
Finansu-Rašt. — Tavadoras Stanulis 502 So. Utica Str.
Kasierius — Antanas Bakšys 1339 So. Victory Str.
Kasos Globėjai: —
1. Pranas Kasdelevičius 1017 — Eight Str.
2. Jonas M. Leškys 1329 So. Jackson Str.
3. Petras Pocius 726 Eight St.
Maršalkos:—
1. Kazimieras Stulginskis 1339 S. Victory Str.
2. Jeronimas Šimulnas 759 Sheridan Road.
Knygins. — Pranas Kapturauskis 1321 So. Victory St.
Veliavos nešėjas: — Stanislovas Urbonas 911 Eight St.
Organo Užžiurėtojas — Kazimieras Burba 1416 S. Prescott Ave.

Šv. Antano Draugija susirinkimus laiko po 8-tai dienai pirma sekmadieni, kiekviena mėnesi, —ma valanda po pietų. Lietuvių svetainėje, 9th ir So. Lincoln Strs. Waukegan Illinois.

FARMOS — UKĖS.

Jau didžiumas net nustojo vilties kad nebus atsigintas pragyvenimas ir beveik tiesa, nes net pati vyriausybe nustojo darbavusi negalėdama surasti buda. Ką galima daryti kad to išvengus yra daug žmonių kad to nekenčia kas-gi ugi farmeriai nes farmeriai neperka maisto bet da parduoda už ką gaunam gera kaina ir musų turtas auga kasdien ir mes turim linkama gyvenimą nes negirdi aimanavimai taigi Gerbiamieji tautiečiai jei kurie norite ramaus gyvenimo tai insygikit sau farma bet kur galima surasti gera vieta nes reikia farma taip rinktis patinkama kaip kad vaikinas rengdamasis vesti o renkasi mergina jeigu tamsta nusipirksi kur farma o potam nebusi užganėdintas tai yra palyginimas gyvenimo kad apsivedus bloga pačia taigi mes patarsim kur galima surasti linksma vieta ugi Michigano lietuvių ukininkų tarpe mes čionai turim susivienijimus ir draugystės ir parapijas ir visokius pasilinksminimus musų kolonijoj jau yra ir gana turtingu lietuvių ukininkų mes savo tarpe turim visokių mašinerijų kaip tai žemdirbystės mašinų, inžinų malunų automobilių ir taip toliaū. Jau mes neprivalom kreiptis prie svetimtaučių reikale kad ko kam pritruksta mes pasigelbstim viens kitam net svetimtaučiai stebesi matidami lietuvių darbštuma ukininkavime kada lietuvis nusiperka farma tai į pora metų jau tas namas atrodo daug kitoks mes pageidaujame kad ko daugiausia dorų ir darbščių žmonių atvažiuotų ir čia apsigyventų pas mus. Gerbiamie kas norėdami pirkti uke kreipkities prie dorų irteisingu žmonių o ne prie išnaudotojų agentų kurie ne pažįsta Dievo ne svieto tik dorelį taigi kreipkities prie Šv. Antano Draugystės, Custer Michigan kur visi dori ir teisingi ukininkai priklauso mes turim tam tikslu nuskirta komisija kuri jums patarnaus ir pų laiku nesakysi, kad agentas apgavo ant $500 ar daugiau kur tankiausia taip atsitinka. su daugiau informaciju kreipkites šuo adresu:

ŠV. ANTANO DRAUGIJA
Custer, Michigan.
c-o Kaz. Daunoras

TEISINGOS DRABUŽIU KAINOS.

Kainos kurios pritinka kiekvienam kišeniui. Gvarantuojame kad sutaupinsime jums 10% iki 50% ant kiekvieno pirkinio; nekurie dalykai mažiau negu wholesale kainos.

Vyru ir jaunu vaikynu gatavi drabužiai padirbti ant užsakymo bet neatsišaukti siutai ir overkotai su dirželiais ir be, for fitting ir kitokio styliaus $32.50 iki $60 Pamatykite musu specijale eile siutu ir overkotu po $15, 17.50, $20, $22.50, $25 ir $30. Juodi Siutai po $45 iki $65. Melinos vilnos siutai po $35 iki $50. Vaiku siutai ir overkotai $6.50 ir augščiau. Vyru kelines $4. ir augščiau. Melinos pusvilnes kelines $5.50 iki $17.50. Specijalis nuošimtis 5% ant kiekviena pirkinio siunčiamo į Europa.

Atdara kiekviena diena iki 9 val. vakare Subatomis 10 val. Nedėliomis iki 6 val. vakare.

S. GORDON,
1415 So. Halsted Street

ERNEST WEINER
DRY GOODS
1800 W. 47th kamp. Wood Sts.

Mes duodame dvigubas stampas Ketvergais ir Subatomis.
Dideliame pasirinkime gaunami Visokie materijolai, vaikams drabužiai, šlebės ir jakutės.

Piuksnos 79c
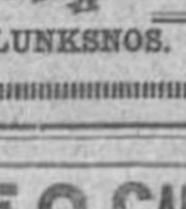
Piuksnos 79c
PLUNKSNOS.

DR. F. O. CARTER
TEGUL PRITAIKO AKINIUS JUMS AKULISTAS

Akys
Ausis
Nosis
Gerkle

Franklin O. Carter, M. D.,
120 SO. STATE ST.
Valandos—9 iki 6. Nėdėliomis—10 iki 12

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisas Didmiestyj:
29 South La Salle Street
Kambaris 324
Tel. Central 6390
Vakarais, 812 W. 33 St.
Tel. Yards 4681

Telefonas Pullman 69
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 iš ryto — 1 iki 3 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 iš ryto

Dr. M. Stupnicki
3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032
Valandos: — 8 iki 11 iš ryto; 6 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.

Dr. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Roselande: 10900 So. Michigan Ave.
Telefonas Pullman 342 ir Pullman 3180
Chicagoj: 4515 So. Wood Str.
Tik Ketverge vakare nuo 5:30 iki 7:00
Telefonas Yards 723.

J. P. WAITCHES
ATTORNEY AT LAW
LIETUVIS ADVOKATAS
4542 S. WOOD STREET
726 W. 18th STREET
CHICAGO.
McKinley 4320

DR. S. NAIKELIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Gyvenimo vieta
3252 So. Halsted Str.
Valandos: nuo 9 iki 12 ryte; nuo 2 iki 4 po pietų: nuo 7:30 iki 9:30 vakare
Telefonas Yards 2544
Ofisas: 4712 So. Ashland Ave.
Val. 4:30 iki 7 v. vak.
Telefonas Drover 7042

S. D. LACHAWICZ
Lietuvys Graborius patarnauju, laidotuvėse ka pigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 W. 23 Pl. Chicago, Ill.
Tel. Canal 2199.

DR. J. SHINGLMAN
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4930 W. 13 St.
Kamp. 49 Court
Res. 1229 W. 49 Avenue
Telefonas Cicero 3656
Ofiso Cicero 49
KALBAME LIETUVIŠKAI

Dr. A. BURKE
(Lietuvis)
418 W. Market Str.
Pottsville, Penna.
Su visomis ligomis priima nuo
Nuo 8 iki 10 val. ryto
Nuo 1 iki 3 val. po pietų
Nuo 6 iki 8 val. vakare.

Dr. G. M. GLASER
Praktikuoja 28 metai
Ofisas 3148 So. Morgan St.
Kertė 32 ro St., Chicago, Ill.
SPECIJALISTAS
Moteriškų, Vyriškų, taipgi chroniškų ligų.
OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 10, nuo 12 iki 2 po piet. nuo 6 iki 8 valandai vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 2 po piet.
Telefonas Yards 687

Resid. 933 So. Ashland Blv. Chicago.
Telefonas Haymarket 3544
DR. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9693
VALANDAS: 10—11 ryto 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėlioms 10—12 d.

PIRKITE LIETUVOS VALSTYBĖS BONŲ.

LIETUVIAI AMERIKOJE.

RACINE, WIS.

Vietinio Tautos Fondo bertainėnis susirinkimas bus nedėlioje, balandžio 18 d., 1920 m., bažnytinėj svetainėj, tuojaus po pamaldų. Visi nariai kaip T. F., taippat ir L. Raud. Kryžiaus rėmėjų draugijos malonėkit susirinkti, nes yra daug svarbių dalykų aptarti. Kaikuriems T. F. nariams už pripildytas stamponis blankas iš T. F. Centro yra atėję paliudijimai. Malonėsite atsiimti. Taippat nariai, pasilikę su mėnesiniais mokesčiai prašomi užsimokėti. Daugelis narių, ku rie buvo pasilikę su mokesčiais pradeda grįžti. Kai-kurie tik dabar suprato Tautos Fondo nuopelnus, padarytus tėvynei.

Todel broliai, subruskime; labiau darbuokimės T. F. dirvoje. Nesekime paskui tuos, kurie buvo ir yra musų prakilnių darbų priešai. Jie priešai tėvynės, Lietuvos. Musų kolonijoje jų yra apščiai. Kai-kurie tiesiog sužvėrėję, nes, paprašius kokios aukos Lietuvos reikalams, gauni koliojimų kaip už kokį nusikaltimą.

Todel nariai ir narės, atsilankykite koskaitlingiausia į šį susirinkimą. Kaip dirbome iki šiol, nenuleiskime rankų ir toliaus, kad iki galui pasirodytume tvirtais savo pasižadėjimuose. Kiekvieno lietuvio yra šventa priedermė remti ir gelbėti tėvynę, jeigu norime matyti jos šviesią ateitį.

Nuoširdžiai kviečiu visus.

J. Kesminas, skyr. rašt.

NEWARK, N. J.

Balandžio 7 d. Liet. Vyčių 29 kuopos benas laikė mėnesinį susirinkimą, kurin susiėjo visi nariai. Nutarta birželio 20 d. surengti išvažiavimą į Meipelul'į. Išvažiavimas bus su visokiais pamarginimais. Gros benas ir dainuos L. V. 29 kp. choras.

Nutarta kodaugiausia narių kalbinti prie beno. Profesorius sakė, kad gali benan įsirašyti ir nemokantieji triubų pusti. Sakė, tegul tik įsirašo, o aš išmokinsiu, bile tiktai norės.

Benas pamokas laiko nedėlionis, 2 val. po pietų, Šv. Jurgio dr-jos svetainėje, 180 New York ave.

Balandžio 18 d. pamokų nebus, gi sekanti pamoka bus balandžio 25 d. Visi muzikantai susirinkite. Tą dieną bus priimami ir nauji nariai.

Per praeitus du metu šitas benas daug pasidarbavo. Daugel sykių jis viešai pasirodydamas Lietuvių vardą pakėlė svetimtaučiuose. Visados jis lietuviams tarnavo už mažą atlyginimą. Kad tas benas ir toliau galėtų taip lietuviams patarnauti ir kelti lietuvių vardą, reikia jį remti. Reikia, kad visi Newarko vyrai, mylintieji šį menų rašytųsi prie beno. Tokiu budu galėsime jį sustiprinti.

Norintieji informacijų gali kreipties prie visų beno narių, kurie mielai jas kiekvienam suteiks.

Balandžio 18 d. Šv. Jurgio dr-jos svetainėj, 2 val. po pietų rengiama prakalbos Lietuvos Laisvės paskolos reikalais. Kalbės p. L. Šimutis, "Garso" redaktorius.

J. Sereika, prot. rašt.

PIRKITE
LIETUVOS PASKOLOS
BONUS

PITTSBURGH, PA.

Lietuvos Misijos maršrutas Pittsburghe ir apylinkėje. Misija lankysis Lietuvos Laisvės Paskolos reikalais tomis dienomis šiose vietose:

Subatoj, balandžio 24 d. 7:30 val. vakare, Homestead, Pa. ir Braddock, Pa.

Nedėlioj, balandžio 25 d. 1 val. po pietų Duquesne, Pa.; 7:30 val. vakare South Side Pittsburgh, Pa.

Panedėlyj, balandžio 26 d., 7:30 val. vakare, Bentleyville, Pa. ir Donora Pa.

Seredoj, balandžio 28 d., 7:30 val. vakare, Soho Pittsburgh, Pa. ir Allegheny, Pa.

Ketverge, balandžio 29 d., 7:30 val. vakare, McKees Rocks, Pa. ir Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Pėtnyčioj, balandžio 30 d., 7:30 val. vakare, Bridgeville, Pa. ir Vandergrift, Pa.

Utarninko vakare, balandžio 27 d., bus iškilmingas priėmimas Lietuvos Misijos Fort Pitt viešbutyj, 10th ir Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Visi Pittsburgho ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti šiame iškilmingame pokilyj, nes apart Lietuvos Misijos bus pakviesti iš Pittsburgho ir Pennsylvanijos valstijos įžymesni amerikonai.

Įžangos bilietus iš anksto nusipirkit pas vietos stočių komitetus, visose apylinkėse, arba pas Pittsburgho stoties įžd. Kastantą Stravinską, 1807 Carson St., S. S., Pittsburgh, Pa.

Rengimo komisija:
Pranas Pikšris,
Juozas Virbickas.

SHENANDOAH, PA.

Š. m. kovo 25 d. čionai lankėsi Lietuvos Misija—J. Vileišis ir kun. Mironas. Misijos pasitikimui ir priėmimui buvo surengta paroda—didelė paroda, net iš trijų divizijų. Jau gerbiamai visuomenei yra žinoma Shenandoah'riečių darbuotė, nes kada jie išsijudina, tai ir juda.

Vietinis anglų dienraštis "Evening Herald" net va kaip parašė: "It was a very creditable demonstration and the paraders were given an enthusiastic reception as they passed over the principal streets." Shenandoah'riečiai gali pasigirti, kad čia buvo ir keli valdžios vyrai, ačiu A. K. Klimo, vietinės L. L. P. stoties ir Rengimo Parodos Komiteto pirmininko, pasidarbavimui. Jų titulai ir vardai: Lieut. Gov. E. J. Biedelman, Auditor Gen. C. A. Snyder, Comp. Comm. P. W. Houck ir Dr. E. Klimas iš Philadelphia ir kiti įžymus piliečiai.

Pasibaigus parodai, naujosios High School'ės svetainėje, vadovaujant A. K. Klimui, sekė visa eilė prakalbų. Pirmiausia pakviestas kalbėti gerb. E. J. Biedelman'as. Tarp kito ko va ką pasakė: "Laisvė turi buti Lietuvoje, taip kaip mes čia turime Suvienytose Valstijose ir daugiau."

Po jo kalbėjo vietinis klebonas S. Pautienius, ragindamas kodaugiausia pirkti L. L. P. bonų ir pats žadėjo pirkti už du tukstančiu dol.

Po to kalbėjo Lietuvos Misijos narys, p. J. Vileišis. Jis tarp kitko ir pasakė: "Be abejo jus esate gavę laiškų iš Lietuvos nuo savo pažįstamų bei giminių, kuriuose aprašoma, kas dabar Lietuvoje veikiama nuo laiko, kada Lietuva nusikratė svetimų jungą. Šaliai atstatyti, sutvarkyti reikia pinigų, kurių Lietuva daugiausia neturi. Tai-gi dabar Lietuva ir maldauja pas jus ne aukų, ne dovanų, ne kad duoti ir niekad neatgauti, bet paskolos, kurią sugrąžins su nuošimčiais, palukomis. Tai-gi ir aš, varde Lietuvos nepriklausybės ir laisvės, meldžiu: gelbėkite, padėkite Lietuvai atsistoti-susitaisyti, kai kad ir kitos tautos yra" ir tt. ir tt.

Vėliau kalbėjo kun. B. Mironas, kuris vos kelios dienos atgal yra atvažiavęs iš Lietuvos. Jis sakė, "kad nėra kitos šalies taip išdraskytos, kaip Lietuva, ir nėra galima taip greit atstatyti, sutvarkyti, kaip kad vidurioti. Vienok Lietuvos valdžia ir žmonės deda visas pastangas, kad kaip greičiau galima butų pradėti žmoniškai gyventi ir visi kaip viens, nežiurint partijų, kalbų, ar kito ko, dirba išsijuosę. Todel skolinkite, kiek kas išgalite, o tuomi paskatinsite geriau prie darbo, prie valstybės kurimo."

Paskui kalbėjo gerb. C. W. Snyder'is, gerb. P. W. Houck ir kiti.

Po prakalbų, ačiu pasidarbavimui Lietuvių Moterų Labdaringos Draugijos, su M. Valaitiene priešakyje, svečių priėmimui buvo surengta vakarienė, kurioje dalyvavo suviršdu šimtu asmenų. Poniai M. Valaitienei atidarius vakarienę, pakviesta p. P. W. Birstonas, vakarienės-susirinkimo vedėju, kurs kvietė visą eilę įžymesnių Shenandoah'rio gyventojų kaip kitataučių, taip ir lietuvių, taip-gi ir svečių, išreikšti savo nuomones kuslink Lietuvos ir tt. Vakarienės pelnas skiriamas Lietuvos karinomenei.

Prie progos noriu gerb. visuomenei pranešti, jog pastaruoju metu pas mus labai plačiai varoma agitacija, tam tyčia paruoštais lapeliais, priešai Lietuvos dabartinę valdžią. Turinį tų lapelių gali kiekvienas suprasti. Yra tai šmeižimas arba, tiesiog, augštyn kojomis vertimas Lietuvos valdžios ir jos darbų. Pasirašinėja kokia tai L. D. L. D. 17-ta kuopa. Ji turbut yra Lenkų Draugija Lietuvius Durnyti. Vietiniams lietuviams vertėtų atkreipti į tai daugiau atydos ir tokius ponus lenkbernius paduoti valdžiai, o tuomet žinotumėm kas per paukščiai. Man niekad neatsitiko sutikti tokius šlamštus bedalinant, o aš jau žinočiau ką su jais padaryti. Man rodosi, kad Dėdė Samas tuojaus duodą vietą tokiems paukščiams.

V. V. Vaišnora.

NEWARK, N. J.

"Draugo" 77-tam num., po antgalviu "Keistas išsireiškimas," rašo vienas prisidengęs slapyvarde "Šiauleniškis," maišydamas žirnius su bulvėmis. Ten ne tik nėra jokios faktiškos tiesos pačiame turinyje, bet ir sakiniuose. Štai kai-kurie: "Užeinu lietuvių Šv. Jurgio svetainėn?" Aš šiame mieste pragyvenau virš šešerių metų, bet to vardo svetainės neradau. Galiu tikrinti, jog tuom vardu jokios svetainės čia nėra.

Kitoj vietoj sako: "Paskui pasisakė priklausęs prie vienos dr-jos, bet išstojęs." Čia rašt-inikas norėjo užtarti vieną savo minčių dr-ją, kuri kaip jmnydama šmeižia-dergia Lietuvos valdžią. Tu dr-ja atsisakė pirkti L. L. bonus nors jau du kartu buvo kviesta. Bet Šiauleniškio minimoji ypata prie tos dr-jos nėra niekad priklausiusi ir džiaugiasi tuomi.

Toliaus sako: "Kiek laiko atgal ląvai geras parapijonas, dar-gi ir komitetas, o dabar prieš ją eini."

Ar iš vienos ypatos susidaro komitetas, o ypač parapijos?

Toliau rėžia: "Kurs moka dešimtukus ir už kortelę, tas yra Lietuvos išgama." Šitokius žodžius rašyti gali tik žmogus knom norints Dievo baudžiamas, neturįs visų penkių kuno pajautimu. Toliau rašo: "Nesuprantu, kokia žmogaus malda gali buti, kad širdis pilna keršto. Jei mato aukų duodant, gatavas atimti." Man rodosi, kad jų abiejų vienoda malda: to, kuris nuo aukojančiojo gatavas atimti ir to, kuris nuo neaukojančiojo gatavas išplėšti. Tai-gi koks skirtumas tarp tųdviejų maldiškų širdžių?

Užbaigdamas Šiauleniškis sako: "Buvo Bažnyčios pašventimimas; kai-kurie buvę karšti parapijonai nėjo bažnyčion. Rinkliavos metu metė po 5c. Kiti dėjo nemažas aukas. Mačiau rusė, nekatalikė, metė dolierį." Na, ir kaip čia suprasti. Reiškia, Šiauleniškis ėjo bažnyčion, o buvę parapijonai nėjo. Kaip jis galėjo matyti po kiek metė nėjusieji. Bet tvirtina, jog matė. Drįsta rašyti į laikraštį tokias nesąmones.

Parapijonas.

REIKALAUJA.

Reikalingos Chambermaids mokesime $65 į menesi ir kambarį.

Elms Hotel
53rd St. & Cornell Ave.

Brass molderiai musų naujoj foundrej ant Northwest side. Darbai pastovus per visus metus. Augščiausios algos atsakantiems žmonėms.

Hill Pump & Valve Co.
4601 Belmont Avenue.

ANT PARDAVIMO
3 augščių namas su akmeninų priešakių randasi po num.
3145 Emerald Ave.
Kaina žema, išlygos prieinamos. Atsišaukite:
American State Bank
1825 Blue Island Ave.

REIKALINGAS.
Rip sawyer, pjauti vieno colio storuma medžius vartojamus del remų. Gerai darbas.
The Joseph Klicka Company
20th St. & California Ave.

Moteris lankstyti Abrusus: $13.50 savaitinis bonus; šviesus fabrikas; trumpos valandos.
American Linen Supply Co.
146 W. Austin — Avenue
Kamp. La Salle Street.

REIKALAUJA

REIKALINGI.
Jauni vaikynai 18 metų ir daugiau už klerkas Paštoj. 50 ¢ valanda. Atsišaukite Postmaster's Office, Room 258, Post Office Building.

LEIBERIAI.
Del foundres, darbas pastovus Atsišaukite.
LINK BELT CO.
39th & Stewart Ave.

REIKALINGI.
Organizatoriai ir agentai prie firmos — Zeglen Tire and Rubber Co. labai geros sąlygos. Atsišaukite
Frank Kolodzinskiego,
706-707 Oxford Bldg.
118 N. La Salle St.

Paieškau savo draugo Leono Wileitas paeinančio iš Vilnaus Gub. Švenčionių Pav. Adučiskio parap. Linkonių sodžiaus. Pirmą gyveno Chicagoj meldžių atsišaukti nes turiu laiška nuo sesers Anastazijos šiuo adresu:
Paul Semenas,
P. O. Box 125 No. Fond du Lac, Wisc.

REIKALINGI
vaikai suvirš 16 metų del spaustuvės darbo, prityrę $18 — pastovus darbas.
BOSTON BOOK CO.
501 Plymouth Court.

TINNERIAI
Prityręs prie Radiatorių; Atdara šapa
STANDARD OIL CO.
1350 S. Leavitt St.

REIKALINGAS.
Registruotas aptiekorius lietuvis, arba "apprentice" su gera praktika. Atsišaukite tuojaus laišku į
"Draugo" Administracija
1800 W. 46 Street Chicago.
(J. J. W.)

PARSIDUODA

ANT PARDAVIMO 2 PLATU medinis namas 4020 So. Artesian Ave. — 7 ir 4 kambariu, $3.300. cash mokant.
Atsišaukite:
5758 Sangamon St.
Tel. Englewood 4585.

ANT PARDAVIMO
bučernė ir grocernė lietuvių apgyvestoje vietoje. Biznis išdirbtas per 12 metų. Atsišaukite:
I. LYON
1731 S. Union Ave.

ANT PARDAVIMO
bučernė ir grocernė iš priežasties ligos. Randa pigi. Lietuvių apgyventoje vietoje.
4544 S. California Ave.

EXTRA
Parduodu trumpai vartotą pianą, (Howard) vertės $400 atiduodu už $295.00. Priežastis pardavimo deduos biznį. Pinigai reikalingi.
Ištikro kas pirma atsišauks, tas laimės naujos mados pianą. Kreipkitės vakarais
STASYS MATAS.
1731 S. String St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA LABAI PIGIAI
Geležu ir maliavos krautuvė iš priežasties mirties vyro. Lietuvių apgyventoj vietoj prie pat lietuviškos bažnyčios. Gera proga lietuviui. Atsišaukite šiuo adresu.
O. V.
4537 S. Wood St. Chicago, Ill.

A. † A.

A. NORBUTIENĖ

(Po Tėvais Oželaitė)

Mirė balandžio 14, 1920; 4:30 išryto 31 metų amžiaus.

Paėjo iš Kauno Guber. Taurages Pavieto Šviekšnos parap. Varniškių kaimo. Amerikę išgyveno 10 metų. Paliko nuliudime vyra Antana Norbuta.

Laidotuvės bus subatoj balandžio 17, 1920 iš Šv. Kryžiaus bažnyčios 8 val. ryte į Šv. Kazimiero kapines.

Visi giminės ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti ladotuvėse po num. 4340 S. Maplewood Ave.

Nuliudes vyras
Antanas Norbutas.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS
"DRAUGE."

"PIRMI ŽINGSNIAI"
Drama 4 Veiksniu
Rengia
Lietuvos Vyčių 13ta Kp.
SUBATOJ, BALANDŽIO (APRIL) 17 D., 1920 M.
Dievo Apveizdos Parap. Svet. 18 St. ir Union Ave.
Pradžia 7:00 val. vakare. Įžanga Prieinamą.
MOKSLEIVIŲ [illegible]AI.

Labai bus puikus vakaras. Gerbiamieji broliai ir sesutės bus visokių pamarginimų, dainų, deklemacijų, monologų. "Pirmi Žingsniai" labai puikus veikalas. Kviečiame visus atsilankyti kuoskaitlingiausue. Muzika bus iš svetur Ind. State.
KOMITETAS.

Reikalingi Lietuviai Ukininkai

Pirkti ukes Vilas Paviete, Wisconsin, kur žeme yra geriausia ir kur viskas auga; transportacija yra labai gera, užtektinai ežeru, upių, medžiokle, žuvavimas šioje dalyje yra viena iš geriausiu. Čionais labai žmones perka ukes ir gal trumpu laiku pritruks, pirkite dabar kol galima pasirinkti ir už prieeinam kaina.

Prityrę Lietuviai Ukininkai iš abieju pusių kurie su mielu tau pagelbes. Mes norime kad musu taučiai ukininkai butu musu kaimynais. Galima pirkti ukes kaipo investmenta ir vėliau gauti už jas gerus piningus.

Norint gauti pilnesniu informaciju kreipkites šiuo adresu:

Sanborn Land Company
Dept. C. Eagle River, Wisconsin

Pirmosios Komunijos, Dirmavonės ir Šliubo Dienos

yra viens iš įvmesniųjų ir atmintinų žmogaus gyvenime dienų. Todel nevienas nori turėti šį dienų atminimui kokį nors ženklą.
Mes tame dalyke pasiulome gražius paveikslus.

Pirmosios Komunijos ..... 15x9 colių po 10c.
Dirmavonės ..... 14x8 colių po 10c.
Šliubo ..... 17x13 colių po 20c.

Tokia kaina juos parduodame, kas ima nemažiau 10 egz., o kas tik vieną, tai turi prisiųsti šv. viršaus persiuntimui.

Ant Dirmavonės paveikslo išreikšta visa Sakramento Dirmavonės istorija.

Be to ant paveikslų apačios yra atspausdinti tam tikri žodžiai ir palikta tuščios vietos, kur galima užrašyti vardas, pavardė, vieta ir laikas. Reikalaudami kreipkitės:

"DRAUGAS" PUBL. CO.
1800 W. 46th Str. Chicago, Ill.

NAUJA KNYGA

"Žmogus ir Gyvuolys"

Parašė: Kun. Pr. Bučys
Išleista Katalikų Spandos Draugijos Iešonis.
Šiai trumpas turinys

I. Žmogaus Kilmė
II. Žmonių Veislės
III. Dušia
IV. Moteris
V. Žmogus Dievo Paveikslas
VI. Šv. Raštas ir Mok. apie žmogų.

Kiekvienas punktas yra nuosekliai iš gvildentas ir aiškiai išdėstytas.

Nerašome pagyrimų, nes pats turinys rodo jos didelę vertę. Verta kiekvienam įsigyti. KAINA 30c.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46-th Street, Chicago, Ill.

PARANKIAUSIA PROGA LIETUVIAMS

Siuvu naujus vyriškus rubus, senus taisau, ir spalvotus dažau. Lietuvej pas Lietuvi!

JUOZAPAS STULGINSKAS,
655 W. 18th Street., Chicago, Illinois.

CHICAGOJE.

KATALIKIŠKOS ŠVENTĖS

Penktadienis, bal. 16 d., Šv. Benediktas Juoz. Labre.
Šeštadienis, bal. 17 d., Šv. Robertas.

KAMPANIJA PRIEŠ AUTOMOBILISTUS.

Pergreitai važiuojantieji neišvengs bausmės.

Chicagoje suorganizuota Chicago Motor Safety sąjunga. Jon priguli 8,600 parinktinų piliečių. Sąjungos laikinu viršininku yra municipalis teisėjas Stelk.

Visi tos sąjungos nariai skaitysis policmonų asistentai. Jie su savimi turės tam tikrus ženklus. Jie nurodys policijai pašėlusiai miesto gatvėmis važinėjančius automobilistus. Policija nurodytus areštuos ir pristatys teisman.

Chicago Motor Safety sąjunga naujos rųšies puslegalė organizacija. Toje organizacijoje veiks 3 inspektoriai, 15 kapitonų ir 75 leitenantai.

Organizacijos nariai bus padalinti į 767 skyrius. Kiekvienam skyriuj bus 10 vyrų su seržantu priešakyje. Kiekvienam buriui bus pavesta veikti vienam ketvirtainiam pusmylyj.

Apie prasižengusį už neatsargų ir greitą automobilių važiavimą sąjungos nariai praneš savo organizacijos ofisan. Iš to ofiso policija patirs, kas toksai kaltas ir tuojaus areštuos.

Darbuojamasi, kad kiekvienam automobilistui, prasižengusiam tris kartus, butų atimtas leidimas važinėti automobiliais.

Pranešama, kad ta organizacija mieste ims veikti į porą savaičių. Visas miestas bus apinostas kaip kokiuo tinklu prieš automobilistus, katrie daug žmonių nužudo gatvėse.

NUSPRENDĖ STREIKUOTI MOKYKLU INŽINIERIAI.

Reikalauja 40 nuoš. daugiau užmokesties.

325 inžinieriai, dirbantieji Chicagos viešose mokyklose, nutarė streiknoti, kuomet mokyklų taryba atsisakė jiems padidinti užmokestį ligi 40 nuoš., kaip jų reikalaujama.

Streikas turi įvykti šiandie išryto.

Sakoma, mokyklų taryba sutinkanti inžinieriams duoti 35 nuoš. daugiau. Bet tie stovi griežtai už savo reikalavimus.

PALIUOSUOTAS INTARIAMAS MĖTYME BOMBŲ.

Policija paliuosavo Edwin Thompson, 4415 Grand blv., kurs buvo intariamas pametime bombos. Kaltininkas nesurandamas.

A. PETRATIS S. FABIJONAS
A. PETRATIS & CO.
MORTGAGE BANK
REAL ESTATE—INSURANCE
EUROPEAN AMERICAN BUREAU
Siuntia Pinigus Parduoda Laivakortes
NOTARIJUŠAS
3243 So. Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE BOULEVARD 611

NUSIPIRKO "DEGTINĖS" UŽ $3,800.

Pasirodė tikras vanduo.

Ulrich Zogt, 38 Aberdeen gat., nusipirko "degtinės" už $3,800, užmokėdamas $36 galionui.

"Kuomet aš pirkau", pasakojo jis policijai, "tas "štofas" atrodė kaip degtinė, kvepėjo kaip degtinė, pabandžius buvo kaip'r 100 laipsnių. Iš kiekvieno uzbono ėmiau po lašelį ir išmėginau. Užmokėjau $36 galionui. Bet atvežus tą degtinę namo, pasirodė tikras vanduo."

Policija suareštavo saliunininką Rudolph Hein, 2439 West Grand ave., ir Albert Holzman, 3240 Thomas gat., nuo katrų Zogt buvo pirkęs tą ypatingą degtinę.

Suareštuotu sakosi, kad jie pirmą kartu Zogtą matą ir nieko nežiną apie parduotą degtinę.

NETYČIA PAŠOVĖ SAVO VAIKĄ.

Stanley Badnars, 2046 Coulter gat., savo dviem vaikam rodė revolverį, aiškindamas, kaip juo šaunama. Badnars išnetyčių paspaudė spaudeką ir revolveris pukštelėjo. Pašautas vaikas Frank, 12 metų.

SULAIKYTAS LEIDIMAS VOKIŠKO DIENRAŠČIO.

Del poperos stokos suspenduotas neapribotam laikui vienatinis Chicagoje vokiškas dienraštis Illinois Staats-Zeitung.

ĮSAKYTA SUNAIKINTI 60,000 BUTELIŲ ALAUS.

Perniai iš Kenosha į Chicago Thomas W. Young gabenosi 60,000 butelių alaus. Policija sukonfiskavo alų.

Dabar federalis teisėjas Carpenter Youngą nubaudė $500 pabaudos už neteisotą alaus vežimą ir įsakė sunaikinti visą konfiskuotą alų.

MEKSIKA TRUKŠMAUJA PRIEŠ S. VALSTIJAS.

Nenori, kad S. V. laivai plaukiotų Meksikos pakraščiais.

El Paso, Tex., bal. 11. — Iš Magdalena Bay, žemutinėj Californijoj, Meksikos muitinės viršininkas mušė telegramą savo vyriausybei, protestuodamas prieš Suv. Valstijas, kurių karės laivai plaukioja Meksikos pakraščiais.

Telegramoje meksikonas viršininkas pažymi, kad balandžio 5 keli S. Valstijų karės laivai įplaukė Magdalena užlajon, prisiartino prie pakraščių ir išleido ant sausžemio burį jurininkų, nepasiklausus leidimo. Paskui patirta, kad jurininkai išėję pamedžioti.

Muitinės viršininkas protestuoja prieš tokią amerikonų "medžioklę".

Lisbona, bal. 15. — Užvakar čia įvyko didelės demonstracijos prieš pragyvenimo brangenybę. Minion žmonių pamesta trys bombos. Plyšdamos sužeidė 30 žmonių. Suareštuota du sindikalistu darbininku.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

ATSIŠAUKIMAS Į ŠV. JURGIO PARAPIJOS DRAUGIJAS.

Bežiurint į kitų kolonijų Labdaringos Sąjungos darbuotę aiškiai matosi, jog mes, bridgeportiečiai, labdaringame darbe esame pasilikę. Rodos, nelabai norėtųsi apie tai ir priminti, bet ne ką darysi, kad taip yra. Ne visiems bridgeportiečiams galima tą primesti. Buvo ir yra Bridgeporte žmonių, kurie su didžiausiu pasišventimu dirba labdarybės srityj ir visa širdimi trokšta, kad greičiaus stotų musų našlaičiams namas-prieglauda; kad greičiaus butų galima mus našlaičius surinkti iš svetimtaučių prieglaudų, kur jie ne vien ištautėja, bet tankiai žuva ir musų brangiam tikėjimui—katalikystei.

Kitose kolonijose susiorganizavo visos katalikiškos draugijos ir sykiu su Labdarybės kuopa veikia tame prakilniame darbe. Musų kolonijoj, girdėjau, kai-kurios draugijos ir-gi rengiasi prie vakarų Labdarybės naudai. Puikus sumanymai; kad tiktai jie įvyktų.

Gražiausią pavyzdį mums duoda northsidiečiai, Šv. Mykolo Arkaniolo parapijos draugijos. Kiek girdėjau, toj parapijoj yra vienuolika katalikiškų draugijų ir visos prisidėjusios prie Labdarybės. Ir štai to prisidėjimo vaisiai. Kada nepersenai surengė vakarą Labdarybės naudai, pelno atnešė netoli $1,000.00.

Pas mus, Bridgeporte, jei ne klystu, kad ne trigubai, tai dvigubai daugiau yra katalikiškų draugijų. Kokius vaisius Labdarybė turėtų, jei musų draugijos susispiestų taip, kaip susispietės yra North Sidėj. Kiek galėtume nuveikti našlaičių labui, jeigu tik panorėtume, tai yra: jeigu musų draugijos sutiktų prisidėti prie Lab. Sąjungos.

Tai-gi kviečiamos, sykiu ir prašomos, Bridgeporto draugijos, nariai ir narės savo susirinkimuose pakelti tą klausimą ir nutarti tuojau eiti Lab. Sąj. talkon, kad ji kuogreičiausia pastatytų prieglaudos namą mus našlaičiams.

Bridgeporto draugijos neatsisako prisidėti prie kitų naudingų sumanymų, Reikia tikėties, kad ir nuo šito neatsisakys.

Bridgeporto Labdaringos Sąjungos 5-tos kuopos susirinkimai buva kiekvieno mėnesio ketvirtą nedėldienį, tuojaus po pamaldų, Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Del platesnių žinių galima kreipties prie kuopos pirm. šiuo antrašu: Viktoras Balanda, 3258 Union ave., Chicago, Ill., arba atsilankius susirinkiman.

Labdarys.

IŠ TOWN OF LAKE.

Šv. Cecilijos giesmininkų dr-jos darbuotė.

Šv. Cecilijos giesmininkų draugija laikė mėnesinį susirinkimą. Susirinko didelis burys narių ir gyvai svarstė draugijos reikalus.

Kiekvieną mėnesį į šią draugiją įsirašo naujų narių.

Šv. Cecilijos giesmininkai užsibrėžė didelį darbą. Rudenyj žada surengti didelį vakarą. Išrinkta komisija pradės veikti.

Perskaitytas laiškas iš Šv. Agotos moterių ir merginų draugijos. Vienbalsiai sutarė dalyvauti tos draugijos dešimt metų sukaktuvėse.

Alumnė.

IŠ TOWN OF LAKE.

Šiuomi pranešu Šv. Pranciškos Rymietės draugijos nariams, jog atsisakius nutarimo raštininkei poniai Jasinskienei, aš, žemiau pasirašiusi, tapau raštininkė. Reikalui prisiėjus, k. t. susirgus narei, praneškite žemiau paduotu antrašu. Velykines draugijos korteles galite gauti pas mane kožname laike.

M. Mikšaitė, rašt.
4513 So. Wood St.

IŠ BRIGHTON PARKO.

S. L. R.-K. A. 160 kuopos nepaprastas susirinkimas bus nedėlioj, balandžio 18 d., parapijos svetainėje, prie 44-tos gatvės ir So. Fairfield ave. Susirinkimas bus tuojau po pamaldų.

Visus narius ir nares kviečiu butinai atsilankyti. Turime svarbių reikalų. Reikės rinkti atstovas į Susiv. Seimą, kuris bus Chicagoje birželio 17, 18 ir 19 dd. Prie to turėsim iškelti daug naujų sumanymų del pagerinimo musų organizacijos. Tat ateidami atsineškite ir naujų inešimų.

Be to atsiveskite naujų narių įrašyti Susivienijiman, nes čia geriausia vieta save apsidrausti. **R. Andreliunas**, rašt.

IŠ BRIGHTON PARKO.

Susirinkimas L. Raud. Kryžio rėmėjų draugijos bus nedėlioje, balandžio 18 d. tuoj po pamaldų, bažnytinėje svetainėje, 44-tos ir So. Fairfield ave.

Visi nariai ir narės, taip-gi norintieji įsirašyti kviečiami atsilankyti. Yra prisiųsta svarbių žinių iš Centro.

B. Nenartonis, pirm.
J. K. Enčeris, rašt.

Pastaba. L. R. Kryžio nariai moka $1.00 į metus. Už tai jie gauna gražų ženkliuką ir kvitą. Vyrai, moterys ir vaikai, rašykitės į L. R. Kryžio rėmėjus.

LIETUVOS BONŲ

Pirko "Draugo" ofise šie asmenys:

Juozapas Povorotnikas (iš De Kalb, Ill.) ..	$50.00
Iz. Rakštis	50.00
Vinc. Šeputis	50.00
Vinc. Verdingauskis ..	50.00
Just. Šimonis	50.00
Ona Pocaitė (antrą kartą)	50.00
Juoz. Jonavičius	50.00
Antanas Kumšlitis	100.00
Juozapas Kušleika	50.00
Antanas Rudinskas ...	50.00
Jonas Edartas	50.00
Feliksas Stanislauskis .	100.00
Šviesios Žvaigždės dr-ja (Chicagoje)......	50.00
Vincentas Nertautas ..	50.00

Kažin kodel musų lietuvaitės merginos neperka bonų; retkarčiais atsiranda kokia viena drąsesnė, o kitos nei krust! Vis vienų tik vyrų, kaip ąžuolų, eilės surašytos.

Gerbiamosios, pinigų jųs turite nemažiau kaip vyrai, tat skolinkite Lietuvai. Nejaugi vieniems vyrams reikia visą naštą nešti: į kariuomenę eiti —vyrams, bonus pirkti—vyrams, o jums nieko? Taip negali buti, tai neteisybė.

Lietuvoje dabar moterįs turi lygias teises su vyrais, gali balsuoti visuose rinkimuose, gali buti išrinktos į valdžios vietas (žiurėk dar kokia apsukri moterėlė į prezidentus įsikraustys), tat ir priedermes turi eiti lygiomis, delto ir bonų pirkime nereikia atsilikti nuo vyrų.

Armour's
Veribest
TRADE MARK
Oleomargarine

KIEKVIENA diena skaičius šeimininkių auga vartojančių Veribest Oleomargarine del stalo ir kepimo — užtat, kad jos supranta jo gerumą. The Armour Oval Label ant pakelio reiškia, kad geresnio negalima išdirbti. Rušis ir ekonomija rekomenduoja ją.

ARMOUR AND COMPANY
CHICAGO

Vaizbaženklis kuris išima abejojimą iš pirkimo.

Tavo krautuvininkas pristatys tau.
Pirk šiandien.

FARMU EXKIURSINAS

Pirmas exkiursinas šių metų ir atidarymas sezono, farmu pirkėjams lietuvių kolonijoj. WOODBORO WISCONSINE. (Randasi 7 myles piet-vakarius nuo didelio pavietavo miesto Rhinelanderio, kuriame yra daugybė visokių dirbtuvių — fabriku, didelių krautuvių, teatru ir kitokių įstaigu.)

Exkiursinas-išvažiavimas surengtas per didžiausia Lietuvi žemės pardavojimo bendrovė Liberty Land & Investment Co. Zemių-Ukių Savininkų.

ĮVYKS BALANDŽIO (APRIL) 16 DIENA, 1920 M.

Visi susirinkite į bendrovės ofisa ne vėliau kaip 2-ra valanda po pietu, nes treinas išeina 5-ta valanda nuo North Western stoties Madison ir Clinton gatviu. Kelione Dykai visiems kurie tik pirks farmas.

Sekančia diena subatoj balandžio 17 diena, bus puikus pavasarinis balius Woodboro viešbutyj (Hotelije) su prakalbomis, šokiais ir Lietuviškoms dainomis. Bus puiki muzike po vadovyste Woodboro Orkestros. Įžanga ir pietus farmu pirkėjams dykai.

Lietuvių bendrovė paskyre 3000 akrų geriausios žemes Lietuvių kolonijoj, kuri turės but išparduota ant šito exkiursino už stebetinai žema kaina, kad pamates jokiu budu neiškesi nepirkes. Prekes nuo $15.00 ir augščiau už akeri perkant nemažiau 40 akru ar daugiau, ant labai lengvu išmokejimu. Žeme pricina prie gerų keliu vieškeliu puikiu vandenu, kuriuose yra daug žuvių, arti miestelio kuriame keletas jau yra lietuvių bizneriu ir dar yra proga daugumui atidaryti kitokius biznius. Geležinkelio stotis ant vietos, pačta, mokyklos ir t. t. žodžiu visi parankumai kokie tik reikalingi.

Pirkusiejai farmas nuo bendrovės gauna daug visokios pagelbos. Duoda gera stuba miestelije gyventi per viena meta dykai, pakol savo pasibudavoja ant savo žemes. Duoda 5 akrus dirbtos geros žemes pirma meta del pasisėjimo ir pasisodinimo reikalingu dalyku. Duoda arklius kelioms dienoms, del prasidėjimo lauko dirbti ir daug kitu pagelbu.

Tamista nieko nelaukdamas mesk viska ir važiuok ant šito exkiursino nes turėsite geriausia proga pigiai nupirkti r išsirinkti geriausia žeme pakol dar yra iš ko pasirinkti.

Taip-gi parsiduoda daug gatavu išdirbtu farmu su budinkais, gyvulias mašinos ir kitais įstaisymais. Galima gauti dideliame pasirinkime. Artimoj apie linkėj.

Kurie važiuosite ant šito exkiursino, Tai malonekite pranešti į bendrovės ofisa kelioms dienoms pirmiau. Visi kurie gyvenate ne Chicagoje tai galite tiesiai važiuoti ant farmu į Woodboro Wis. o tenai visi susitiksime ir linksmai laika praleisime. Atsišaukite pas:

LIBERTY LAND & INVESTMEMT CO.
3301 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Boulvard 6775

ŠVENTO JUOZAPO DR-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI:

Shebevgan, Wis.

Pirmisinkas—J. Bielukas, 1127 St. Clair Ave.

Vice-pirmininkas—J. Daugirdas, 1117 N. 12th St.

I raštininkas—V. Ragaišis, 1612 Indiana Ave.

II raštininkas—J. Dvilaitis, 1120 Alabama Ave.

Iždininkas—A. Juknelis, 1626 New eJrsey Ave.

Iždo globėjai:—J. Bila, A. Virbickas.

Maršalka—M. Daunoras.

Organo raštininkas—Ig. Ermala, 1717 Erie Ave.

Susirinkimai buna kiekvieną mėnesį po pirmai tą nedėlią.

Lietuvos Misijos Antrašas: 257 West 71 str., New York,

CAPUDINE
PAMEGINK
LABAI GEROS DEL
GALVOS SKAUDĖJIMO
10c-30c-60c Buteliai ar Proškel

MAGDE. "Ak, kaip man niežti galvą! Išbandžiau visokius mazgojimus, trinkimus, muilavimus — ir viskas tas nieko nepagelbėjo nuo tu bjaurių pleiskanų... Man pyko net darosi!"
MARE. "Na, tai kam tau bijai bereikalingai! Žiurėk, kokie mano plaukai gražus, švelnus ir ilgi. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!"

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kvepiantis vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai papraščiausis plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigelbi gamtai suteikt žmogui priklausanti grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už čystą nenieżinčią galvos odą?

RUFFLES

panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtekinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.

Nusipirkte šiąnakt RUFFLES bonkutę aptiekoje. Kaštuos tik 65c., bet jųs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonkutės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pačto markėmis, ar money order šiokiu adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York